



UREDBA (EU) 2023/2844 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 13. decembra 2023

o digitalizaciji pravosodnega sodelovanja in dostopa do sodnega varstva v čezmejnih civilnih, gospodarskih in kazenskih zadevah ter o spremembi nekaterih aktov s področja pravosodnega sodelovanja

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 81(2), točki (e) in (f), in člena 82(1), točka (d), Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija je v svojem sporočilu z dne 2. decembra 2020 z naslovom „Digitalizacija pravosodja v Evropski uniji – Zbirka orodij za izkoriščanje priložnosti“ navedla, da je treba posodobiti zakonodajni okvir čezmejnih postopkov Unije na področju civilnega, gospodarskega in kazenskega prava v skladu z načelom „privzeto digitalno“ ter pri tem zagotoviti, da so vzpostavljeni vsi potrebni zaščitni ukrepi za preprečevanje socialne izključenosti, ter zagotoviti vzajemno zaupanje, interoperabilnost in varnost.
- (2) Za vzpostavitev popolnoma delujočega območja svobode, varnosti in pravice je pomembno, da si vse države članice prizadevajo zmanjšati morebitni razkorak na področju digitalizacije sistemov in izkoristiti možnosti, ki so za to na voljo v ustreznih mehanizmih financiranja Unije.
- (3) Za namene izboljšanja pravosodnega sodelovanja in dostopa do sodnega varstva bi bilo treba pravne akte Unije, ki urejajo komunikacijo med pristojnimi organi, vključno z organi in agencijami Unije, pa tudi med pristojnimi organi ter fizičnimi in pravnimi osebami v civilnih in gospodarskih zadevah, dopolniti z določitvijo pogojev za izvedbo take komunikacije z digitalnimi sredstvi.
- (4) Namen te uredbe je izboljšati učinkovitost in uspešnost sodnih postopkov ter olajšati dostop do sodnega varstva z digitalizacijo obstoječih komunikacijskih kanalov, s čimer bi se prihranili stroški in čas, zmanjšalo upravno breme in izboljšala odpornost v okoliščinah višje sile za vse organe, ki so vključeni v čezmejno pravosodno sodelovanje. Z uporabo digitalnih komunikacijskih kanalov med pristojnimi organi se naj bi kratko- in dolgoročno zmanjšale zamude pri obravnavi zadev. To bi moralo koristiti posameznikom, pravnim subjektom in pristojnim organom držav članic ter okrepiti zaupanje v pravosodne sisteme. Digitalizacija komunikacijskih kanalov bi bila koristna tudi na področju čezmejnih kazenskih postopkov in v okviru boja Unije proti kriminalu. V tem smislu visoka raven varnosti, ki jo lahko zagotovijo digitalni komunikacijski kanali, pomeni napredek, tudi z vidika varstva pravic zadevnih oseb, kot sta pravica do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja ter pravica do varstva osebnih podatkov.
- (5) V skladu s pravom Unije bi bilo treba v celoti spoštovati temeljne pravice in svoboščine vseh oseb, na katere vpliva elektronska izmenjava podatkov na podlagi te uredbe, zlasti pravico do učinkovitega dostopa do sodnega varstva, pravico do poštenega sojenja, načelo nediskriminacije, pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja ter pravico do varstva osebnih podatkov.

⁽¹⁾ UL C 323, 26.8.2022, str. 77.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 23. novembra 2023 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 8. decembra 2023.

- (6) Vsi subjekti bi morali pri izpolnjevanju svojih obveznosti na podlagi te uredbe spoštovati načelo neodvisnosti sodstva, pri čemer je treba upoštevati načelo delitve oblasti in druga načela pravne države.
- (7) Učinkovit dostop do sodnega varstva je osrednji cilj območja svobode, varnosti in pravice. Digitalna preobrazba je ključni korak pri izboljšanju dostopa do sodnega varstva ter učinkovitosti, kakovosti in preglednosti pravosodnih sistemov.
- (8) Pomembno je, da se razvijejo ustrezni kanali in orodja za zagotovitev učinkovitega digitalnega sodelovanja pravosodnih sistemov. Zato je bistveno, da se na ravni Unije vzpostavi enoten instrument informacijske tehnologije, ki bo omogočal hitro, neposredno, interoperabilno, zanesljivo, dostopno, varno in učinkovito čezmejno elektronsko izmenjavo podatkov v zvezi z zadevami med pristojnimi organi. Komisija in države članice bi morale zagotoviti, da so v digitalno preobrazbo pravosodnih sistemov vključeni delavci v pravni stroki.
- (9) Orodja so bila razvita za digitalno izmenjavo podatkov v zvezi z zadevami, kar omogoča izogibanje nadomeščanju obstoječih sistemov informacijske tehnologije, ki so že vzpostavljeni v državah članicah, ali dragim spremembam teh sistemov. Sistem za obveščanje v okviru e-pravosodja prek spletne izmenjave podatkov (sistem e-CODEX), katerega pravni okvir je vzpostavljen z Uredbo (EU) 2022/850 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, je glavno doslej razvito tovrstno orodje za zagotavljanje hitre, neposredne, interoperabilne, trajnostne, zanesljive in varne čezmejne elektronske izmenjave podatkov v zvezi z zadevami med pristojnimi organi.
- (10) Digitalizacija postopkov bi morala zagotoviti dostop do sodnega varstva za vse, tudi za invalide. Decentralizirani sistem informacijske tehnologije in evropska točka elektronskega dostopa, vzpostavljena s to uredbo, bi morala biti skladna z zahtevami glede spletne dostopnosti iz Direktive (EU) 2016/2102 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾. Hkrati bi morali načini elektronskega plačevanja iz te uredbe izpolnjevati zahteve glede dostopnosti iz Direktive (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾.
- (11) Vzpostavitev digitalnih kanalov za čezmejno komunikacijo bi neposredno prispevala k izboljšanju dostopa do sodnega varstva, saj bi fizičnim in pravnim osebam omogočila, da v postopkih, ki spadajo na področje uporabe prava Unije v civilnih in gospodarskih zadevah, uveljavljajo varstvo svojih pravic in zahtevke, začnejo postopke in izmenjujejo podatke v zvezi z zadevami s pravosodnimi ali drugimi pristojnimi organi v digitalni obliki.
- (12) Da bi zagotovili pozitiven vpliv elektronskih komunikacijskih orodij na dostop do sodnega varstva, bi morale države članice dodeliti zadostna sredstva za izboljšanje digitalnih spretnosti in pismenosti državljanov, posebno pozornost pa nameniti zagotavljanju, da pomanjkanje digitalnih spretnosti ne bi predstavljalo ovire za uporabo decentraliziranega sistema informacijske tehnologije. Države članice bi morale zagotoviti, da je usposabljanje na voljo vsem zadevnim delavcem v pravosodju, vključno s tožilci, sodniki in upravnim osebjem, ter pristojnim organom, da se zagotovi učinkovita uporaba decentraliziranega sistema informacijske tehnologije. Cilj takega usposabljanja bi moralo biti izboljšano delovanje pravosodnih sistemov po vsej Uniji ter spoštovanje temeljnih pravic in vrednot, zlasti z omogočanjem delavcem v pravosodju, da učinkovito obravnavajo vse izzive, ki bi se lahko pojavili med postopki ali naroki, ki potekajo prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo, zaradi njihove virtualne narave. Komisija bi morala države članice spodbujati in podpirati, da za dejavnosti usposabljanja zaprosijo za nepovratna sredstva na podlagi ustreznih programov financiranja Unije.

⁽³⁾ Uredba (EU) 2022/850 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2022 o računalniško podprtem sistemu za čezmejno elektronsko izmenjavo podatkov na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih in kazenskih zadevah (sistem e-CODEX) ter spremembi Uredbe (EU) 2018/1726 (UL L 150, 1.6.2022, str. 1).

⁽⁴⁾ Direktiva (EU) 2016/2102 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2016 o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij organov javnega sektorja (UL L 327, 2.12.2016, str. 1).

⁽⁵⁾ Direktiva (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve (UL L 151, 7.6.2019, str. 70).

- (13) Ta uredba bi morala zajemati digitalizacijo komunikacije v zadevah s čezmejnimi posledicami, ki spadajo na področje uporabe nekaterih pravnih aktov Unije v civilnih, gospodarskih in kazenskih zadevah. Ti akti bi morali biti navedeni v prilogah k tej uredbi. Ta uredba bi morala zajemati tudi komunikacijo med pristojnimi organi ter organi in agencijami Unije, kot je Evropsko javno tožilstvo ali Eurojust, v primerih, ko njihova pristojnost temelji na pravnih aktih iz Priloge II. Kadar so stečajni upravitelji po nacionalnem pravu pristojni za sprejemanje prijav terjatev, ki jih tuji upnik prijavi v postopku v primeru insolventnosti na podlagi Uredbe (EU) 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾, bi jih bilo treba šteti za pristojne organe v smislu te uredbe.
- (14) Ta uredba ne bi smela vplivati na pravila, ki urejajo čezmejne sodne postopke, določene s pravnimi akti iz prilog I in II, z izjemo pravil, povezanih s komunikacijo z digitalnimi sredstvi, ki jih uvaja ta uredba. Ta uredba ne bi smela posegati v nacionalno pravo o določitvi organa, osebe ali telesa, ki opravlja katero od nalog v zvezi s preverjanjem in vložitvijo vlog, dokumentov in informacij. Zahteve na podlagi veljavnega nacionalnega prava v zvezi s pristnostjo, točnostjo, zanesljivostjo, verodostojnostjo in ustrežno pravno obliko dokumentov ali informacij bi morale ostati nespremenjene, razen v primeru pravil, povezanih s komunikacijo z digitalnimi sredstvi, ki jih uvaja ta uredba.
- (15) Določitev, ali je treba zadevo šteti za primer s čezmejnimi posledicami ali ne, bi morala temeljiti na pravnih aktih iz prilog I in II. Kadar pravni akti iz prilog I in II izrecno določajo, da se za postopek komunikacije med pristojnimi organi uporablja nacionalno pravo, se ta uredba ne bi smela uporabljati.
- (16) Obveznosti iz te uredbe se ne bi smele uporabljati za ustno komunikacijo, na primer po telefonu ali osebno.
- (17) Ta uredba se ne bi smela uporabljati za vročanje pisanj na podlagi Uredbe (EU) 2020/1784 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾, niti za pridobivanje dokazov na podlagi Uredbe (EU) 2020/1783 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾. V teh uredbah so že določena posebna pravila o digitalizaciji pravosodnega sodelovanja. Vendar bi bilo treba s to uredbo uvesti nekatere spremembe Uredbe (EU) 2020/1784, da bi izboljšali elektronsko vročanje pisanj neposredno osebi, ki ima znan naslov za vročanje v drugi državi članici.
- (18) Kadar Komisija v fazah zasnove in izgradnje evropske točke elektronskega dostopa sodeluje z zunanjimi akterji, bi morali imeti ti akterji izkušnje z razvojem varne, uporabnikom prijazne in dostopne informacijske tehnologije.
- (19) Za zagotavljanje varne, učinkovite, hitre, interoperabilne, zaupne in zanesljive komunikacije med državami članicami za namene čezmejnih sodnih postopkov v civilnih, gospodarskih in kazenskih zadevah bi bilo treba uporabljati ustrezno komunikacijsko tehnologijo, če so pri tem izpolnjeni določeni pogoji glede varnosti, integritete in zanesljivosti prejetih dokumentov in identifikacije udeležencev v komunikaciji. Zato bi bilo treba vzpostaviti varen, učinkovit in zanesljiv decentraliziran sistem informacijske tehnologije za izmenjavo podatkov v čezmejnih sodnih postopkih. Decentralizirana narava sistema informacijske tehnologije bi morala biti namenjena omogočanju varne izmenjave podatkov med pristojnimi organi, ne da bi bila v vsebino takih izmenjav vključena katera koli institucija Unije. Decentralizirani sistem informacijske tehnologije bi moral omogočati tudi varno izmenjavo podatkov med državo članico ter organi in agencijami Unije, kot je Eurojust, v primerih, ki spadajo na področje uporabe pravnih aktov iz Priloge II.

⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o postopkih v primeru insolventnosti (UL L 141, 5.6.2015, str. 19).

⁽⁷⁾ Uredba (EU) 2020/1784 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2020 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah (vročanje pisanj) (UL L 405, 2.12.2020, str. 40).

⁽⁸⁾ Uredba (EU) 2020/1783 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2020 o sodelovanju med sodišči držav članic pri pridobivanju dokazov v civilnih ali gospodarskih zadevah (pridobivanje dokazov) (UL L 405, 2.12.2020, str. 1).

- (20) Decentralizirani sistem informacijske tehnologije bi morali sestavljati zaledni sistemi v državah članicah ter ustreznih organih in agencijah Unije ter interoperabilne točke dostopa, prek katerih so ti sistemi med seboj varno povezani. Točke dostopa decentraliziranega sistema informacijske tehnologije bi morale temeljiti na sistemu e-CODEX.
- (21) Za namene te uredbe bi morale imeti države članice možnost, da namesto nacionalnega sistema informacijske tehnologije uporabljajo programsko opremo, ki jo je razvila Komisija (referenčna izvedbena programska oprema). Ta referenčna izvedbena programska oprema bi morala temeljiti na modularni namestitvi, kar pomeni, da je pakirana in dobavljena ločeno od komponent sistema e-CODEX, potrebnih za njeno povezavo z decentraliziranim sistemom informacijske tehnologije. Taka namestitev bi morala državam članicam omogočiti, da vnovič uporabijo ali izboljšajo svojo obstoječo nacionalno pravosodno komunikacijsko infrastrukturo za namene čezmejne uporabe. Za zadeve v zvezi s preživninskimi obveznostmi bi lahko države članice uporabljale tudi programsko opremo, ki jo je razvila Haaška konferenca o mednarodnem zasebnem pravu (iSupport).
- (22) Komisija bi morala biti odgovorna za izdelavo, razvoj in vzdrževanje referenčne izvedbene programske opreme v skladu z načeloma vgrajenega in privzetega varstva podatkov ter zahtevami glede dostopnosti. Referenčno izvedbeno programsko opremo bi morala zasnovati, razviti in vzdrževati v skladu z zahtevami in načeli varstva podatkov iz uredb (EU) 2018/1725 ⁽⁹⁾ in (EU) 2016/679 ⁽¹⁰⁾ Evropskega parlamenta in Sveta ter Direktive (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹¹⁾, zlasti z načeloma vgrajenega in privzetega varstva podatkov, in ob visoki stopnji kibernetne varnosti. Te zahteve in načela bi morali zavezovati zlasti vse fizične ali pravne osebe, ki sodelujejo pri izdelavi, razvoju ali vzdrževanju nacionalnih sistemov informacijske tehnologije ali referenčne izvedbene programske opreme. Referenčna izvedbena programska oprema bi morala vključevati tudi ustrezne tehnične ukrepe in omogočiti organizacijske ukrepe, vključno s potrebnim nadzorom za zagotovitev ravni varnosti in interoperabilnosti, ki je ustrezna za izmenjavo informacij v okviru čezmejnih sodnih postopkov. Da bi zagotovili interoperabilnost z nacionalnimi sistemi informacijske tehnologije, bi morala biti referenčna izvedbena programska oprema sposobna za ustrezne pravne akte iz prilog I in II k tej uredbi izvajati digitalne postopkovne standarde, kot so opredeljeni v Uredbi (EU) 2022/850.
- (23) Za zagotavljanje hitre, varne in učinkovite pomoči vložnikom bi morala komunikacija med pristojnimi organi, kot so sodišča in osrednji organi, vzpostavljeni na podlagi uredb Sveta (ES) št. 4/2009 ⁽¹²⁾ in (EU) 2019/1111 ⁽¹³⁾, praviloma potekati prek decentraliziranega sistema informacijske tehnologije.
- (24) Pošiljanje prek decentraliziranega sistema informacijske tehnologije bi lahko bilo onemogočeno zaradi motenj v sistemu. Vsakršne motnje v sistemu bi morali ustrezni organi Unije in države članice čim prej odpraviti. Pošiljanje bi lahko bilo v praksi onemogočeno tudi zaradi fizične ali tehnične narave poslanega, na primer kadar gre za pošiljanje materialnih dokazov ali kadar je treba izvorni dokument poslati v papirni obliki, da se oceni njegova pristnost, ali v primeru višje sile. Primeri višje sile praviloma izhajajo iz nepredvidljivih in neizogibnih dogodkov, za katere pristojni organ ni odgovoren. Kadar se ne uporabi decentralizirani sistem informacijske tehnologije, bi morala komunikacija potekati z drugimi najustreznejšimi sredstvi. Taka druga sredstva bi med drugim morala omogočiti izvedbo čim hitrejšega in varnega pošiljanja prek drugih varnih elektronskih sredstev, s poštnimi storitvami ali osebno, kadar je tako pošiljanje izvedljivo.

⁽⁹⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

⁽¹⁰⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

⁽¹¹⁾ Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (UL L 119, 4.5.2016, str. 89).

⁽¹²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 4/2009 z dne 18. decembra 2008 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživninskih zadevah (UL L 7, 10.1.2009, str. 1).

⁽¹³⁾ Uredba Sveta (EU) 2019/1111 z dne 25. junija 2019 o pristojnosti, priznavanju in izvrševanju odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o mednarodnem protipravnem odvzemu otrok (UL L 178, 2.7.2019, str. 1).

- (25) Decentralizirani sistem informacijske tehnologije bi bilo treba privzeto uporabljati v komunikaciji med pristojnimi organi. Vendar bi lahko bila za zagotavljanje prilagodljivosti pravosodnega sodelovanja v nekaterih primerih druga komunikacijska sredstva ustrežnejša. To bi lahko bilo ustrezno, kadar pristojni organi potrebujejo neposredno osebno komunikacijo, in zlasti pri neposredni komunikaciji med sodišči na podlagi uredb (EU) 2015/848 in (EU) 2019/1111, ter pri neposredni komunikaciji med pristojnimi organi na podlagi okvirnih sklepov Sveta 2005/214/PNZ⁽¹⁴⁾, 2006/783/PNZ⁽¹⁵⁾, 2008/909/PNZ⁽¹⁶⁾, 2008/947/PNZ⁽¹⁷⁾ in 2009/829/PNZ⁽¹⁸⁾, Direktive 2014/41/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁹⁾ ali Uredbe (EU) 2018/1805 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁰⁾, pri čemer bi se komunikacija med pristojnimi organi lahko izvajala s katerim koli sredstvom ali na kakršen koli ustrezen način, kot je določeno v navedenih aktih. V takih primerih bi lahko pristojni organi uporabili manj formalen način komunikacije, kakršen je elektronska pošta.

Druga komunikacijska sredstva bi lahko bila primerna tudi, kadar komunikacija vključuje ravnanje z občutljivimi podatki ali kadar pretvorba obsežne dokumentacije v elektronsko obliko pomeni nesorazmerno upravno breme za pristojni organ, ki pošilja dokumentacijo. Glede na to, da pristojni organi obdelujejo občutljive podatke, bi bilo treba pri izbiri ustreznih komunikacijskih sredstev vedno zagotoviti varnost in zanesljivost izmenjave informacij. Decentralizirani sistem informacijske tehnologije bi se moral vedno šteti za najustreznejši način izmenjave obrazcev, sestavljenih na podlagi pravnih aktov iz prilog I in II k tej uredbi. Vendar bi se lahko obrazci izmenjevali na druge načine v primerih, ko so pristojni organi različnih držav članic prisotni na isti lokaciji v državi članici, da bi pomagali pri izvrševanju postopkov pravosodnega sodelovanja na podlagi pravnih aktov iz Priloge II k tej uredbi, če je to potrebno zaradi nujnosti zadeve, kot v primerih iz Direktive 2014/41/EU, v katerih odreditveni organ pomaga pri izvrševanju evropskega preiskovalnega naloga v državi izvršiteljici, ali kadar pristojni organi različnih držav članic postopke pravosodnega sodelovanja na podlagi pravnih aktov iz Priloge II k tej uredbi usklajujejo na fizičnem srečanju.

- (26) V zvezi s komponentami decentraliziranega sistema informacijske tehnologije, za katere je v skladu z varnostnimi zahtevami iz Uredbe (EU) 2022/850 odgovorna Unija, bi moral imeti subjekt, ki upravlja komponente sistema, dovolj sredstev za zagotavljanje njihovega pravilnega delovanja.
- (27) Za olajšanje dostopa fizičnih in pravnih oseb do pristojnih organov v civilnih in gospodarskih zadevah bi bilo treba s to uredbo vzpostaviti točko dostopa na ravni Unije (v nadaljnjem besedilu: evropska točka elektronskega dostopa) v okviru decentraliziranega sistema informacijske tehnologije, ki bi morala fizičnim in pravnim osebam zagotavljati informacije o njihovi pravici do pravne pomoči in prek katere bi lahko vlagale zahtevke in zahteve, pošiljale, zahtevale in prejemale procesno pomembne informacije, vključno z digitaliziranimi spisi o zadevi ali njihovimi deli, ter komunicirale s pristojnimi organi – oziroma bi to v njihovem imenu storil njihov zastopnik – v primerih, ki jih zajema ta uredba, oziroma prek katere bi jim lahko bila vročena sodna ali izvensodna pisanja. Evropska točka elektronskega dostopa bi morala gostovati na evropskem portalu e-pravosodje, ki deluje kot enotna vstopna točka za pravosodne informacije in storitve v Uniji.

⁽¹⁴⁾ Okvirni sklep Sveta 2005/214/PNZ z dne 24. februarja 2005 o uporabi načela vzajemnega priznavanja denarnih kazni (UL L 76, 22.3.2005, str. 16).

⁽¹⁵⁾ Okvirni sklep Sveta 2006/783/PNZ z dne 6. oktobra 2006 o uporabi načela vzajemnega priznavanja odredb o zaplembi (UL L 328, 24.11.2006, str. 59).

⁽¹⁶⁾ Okvirni sklep Sveta 2008/909/PNZ z dne 27. novembra 2008 o uporabi načela vzajemnega priznavanja sodb v kazenskih zadevah, s katerimi so izrečene zaporne kazni ali ukrepi, ki vključujejo odvzem prostosti, za namen njihovega izvrševanja v Evropski uniji (UL L 327, 5.12.2008, str. 27).

⁽¹⁷⁾ Okvirni sklep Sveta 2008/947/PNZ z dne 27. novembra 2008 o uporabi načela vzajemnega priznavanja sodb in pogojnih odločb zaradi zagotavljanja nadzorstva nad spremljevalnimi ukrepi in alternativnimi sankcijami (UL L 337, 16.12.2008, str. 102).

⁽¹⁸⁾ Okvirni sklep Sveta 2009/829/PNZ z dne 23. oktobra 2009 o uporabi načela vzajemnega priznavanja odločb o nadzornih ukrepih med državami članicami Evropske unije kot alternativni začasemu priporu (UL L 294, 11.11.2009, str. 20).

⁽¹⁹⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2014/41/EU z dne 3. aprila 2014 o evropskem preiskovalnem nalogu v kazenskih zadevah (UL L 130, 1.5.2014, str. 1).

⁽²⁰⁾ Uredba (EU) 2018/1805 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o vzajemnem priznavanju sklepov o začasem zavarovanju in sklepov o odvzemu (UL L 303, 28.11.2018, str. 1).

- (28) Uporablja se pravica do brezplačne pravne pomoči ali pravne pomoči, kot je določena v pravu Unije in nacionalnem pravu, zlasti pravica do pravne pomoči, kot je določena z Uredbo (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²¹⁾, uredbama Sveta (ES) št. 4/2009 in (EU) 2019/1111 ter Direktivo Sveta 2003/8/ES ⁽²²⁾. Fizične in pravne osebe bi morale imeti možnost dostopa do ustreznih informacij na portalu e-pravosodje prek povezav na evropski točki elektronskega dostopa.
- (29) V okviru komunikacije fizičnih in pravnih oseb s pristojnimi organi v čezmejnih civilnih in gospodarskih zadevah bi se morala elektronska komunikacija uporabljati kot alternativa obstoječim komunikacijskim sredstvom, tudi nacionalnim, ne da bi to vplivalo na način, kako fizične ali pravne osebe komunicirajo s svojimi nacionalnimi organi, v skladu z nacionalnim pravom. V primeru komunikacije pravnih oseb s pristojnimi organi bi bilo treba spodbujati privzeto uporabo elektronskih sredstev. Ne glede na to bi morala biti izbira komunikacijskega sredstva med elektronsko komunikacijo, kot jo določa ta uredba, in drugimi komunikacijskimi sredstvi prepuščena presoji zadevnih oseb, saj bi tako zagotovili, da dostop do sodnega varstva prek digitalnih sredstev ne prispeva k nadaljnjemu širjenju digitalne vrzeli. To je zlasti pomembno, da bi se prilagodili posebnim okoliščinam oseb, ki morda nimajo potrebnih tehničnih sredstev ali digitalnih spretnosti za dostop do digitalnih storitev, in invalidov, saj so se države članice in Unija zavezale, da bodo sprejele ustrezne ukrepe v skladu s Konvencijo Združenih narodov o pravicah invalidov.
- (30) Za izboljšanje čezmejne elektronske komunikacije in pošiljanja dokumentov prek decentraliziranega sistema informacijske tehnologije, tudi prek evropske točke elektronskega dostopa, se dokumentom, ki se pošiljajo prek decentraliziranega sistema informacijske tehnologije, ne bi smel odreči pravni učinek in se ne bi smeli šteti za nedopustne v postopkih zgolj zato, ker so v elektronski obliki. Vendar to načelo ne bi smelo posegati v oceno pravnih učinkov takih dokumentov, ki bi lahko predstavljali dokaz v skladu z nacionalnim pravom, ali njihove dopustnosti.
- (31) Ta uredba bi morala za lažjo izvedbo ustnih narokov v postopkih v civilnih, gospodarskih in kazenskih zadevah s čezmejnimi posledicami določati neobvezno uporabo videokonferenc ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo.
- (32) Videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo bi morale pristojnemu organu omogočati ugotovitev istovetnosti oseb, ki jih je treba zaslišati, ter omogočiti vizualno, zvočno in ustno komunikacijo med narokom. Zgolj telefonski klic se ne bi smel šteti za ustrezno tehnologijo za komunikacijo na daljavo za ustne naroke. Uporabljena tehnologija bi morala izpolnjevati veljavne standarde s področja varstva osebnih podatkov, zaupnosti komunikacij in varnosti podatkov, ne glede na vrsto naroka, za katerega se uporabi.
- (33) Izvedba naroka prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo ne bi smela biti zavržena zgolj zaradi neobstoja nacionalnih pravil o uporabi tehnologije za komunikacijo na daljavo. V takem primeru bi se morala smiselno uporabljati najustreznejša pravila, ki so na voljo po nacionalnem pravu, kot so pravila o pridobivanju dokazov.
- (34) Ta uredba ne bi smela vplivati na pravico do tolmačenja, pri čemer bi bilo treba pri videokonferencah ali drugih tehnologijah za komunikacijo na daljavo, ki se uporabljajo v postopkih v civilnih, gospodarskih ali kazenskih zadevah, omogočiti uporabo tolmačenja.
- (35) Za lažjo izvedbo ustnih narokov v postopkih v civilnih in gospodarskih zadevah s čezmejnimi posledicami bi morala ta uredba določati neobvezno uporabo videokonferenc ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo za udeležbo strank ali njihovih zastopnikov na takih narokih, in sicer odvisno od razpoložljivosti ustrezne tehnologije, možnosti, da se stranke opredelijo o uporabi take tehnologije, in ustreznosti uporabe take tehnologije v posebnih okoliščinah zadeve. Ta uredba niti osebam, ki pomagajo stranki, niti državnim tožilcem v civilnih in gospodarskih zadevah ne bi smela preprečiti, da se naroka udeležijo prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo v skladu z veljavnim nacionalnim pravom.

⁽²¹⁾ Uredba (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju (UL L 201, 27.7.2012, str. 107).

⁽²²⁾ Direktiva Sveta 2003/8/ES z dne 27. januarja 2003 o izboljšanju dostopa do pravnega varstva v čezmejnih sporih z uvedbo minimalnih skupnih pravil v zvezi s pravno pomočjo pri takih sporih (UL L 26, 31.1.2003, str. 41).

- (36) Postopek za začetek in izvedbo narokov prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo bi moral biti v civilnih in gospodarskih zadevah urejen s pravom države članice, v kateri potekajo postopki. Kadar nacionalno pravo države članice, ki izvaja narok v civilnih ali gospodarskih zadevah, predvideva snemanje narokov, bi bilo treba stranke obvestiti o teh določbah in, kadar je tako določeno, o njihovi možnosti, da snemanju nasprotujejo.
- (37) Pri odločanju, ali naj se strankam in njihovim zastopnikom dovoli udeležba na naroku v civilnih in gospodarskih zadevah prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo, bi moral pristojni organ izbrati ustrežno metodo za preučitev mnenj strank v skladu z nacionalnim procesnim pravom.
- (38) Kadar se pristojni organ v postopkih v civilnih ali gospodarskih zadevah odloči, da dovoli udeležbo vsaj ene od strank ali drugih oseb na naroku prek videokonference, bi moral zagotoviti, da imajo te osebe dostop do tega naroka prek videokonference. Pristojni organ bi moral takim osebam zlasti posredovati povezavo, da bi lahko sodelovale na zadevni videokonferenci, in zagotoviti tehnično pomoč. Pristojni organ bi moral na primer zagotoviti navodila o programski opremi, ki se bo uporabljala, in pred narokom po potrebi organizirati tehnični preskus. Pristojni organ bi moral upoštevati posebne potrebe invalidov.
- (39) Kadar je v postopkih v civilnih ali gospodarskih zadevah udeležen otrok, zlasti kot stranka, bi bilo po nacionalnem pravu, ob upoštevanju njegovih procesnih pravic, treba zagotoviti možnost, da se naroka udeleži prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo v skladu s to uredbo. Kadar pa je otrok v postopkih udeležen za namene pridobivanja dokazov v civilnih ali gospodarskih zadevah, na primer kadar ga je treba zaslišati kot prič, pa bi se ga tudi lahko zaslišalo prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo v skladu z Uredbo (EU) 2020/1783.
- (40) Kadar pristojni organ zahteva udeležbo osebe za namene pridobivanja dokazov v civilnih ali gospodarskih zadevah, bi morala udeležbo take osebe na naroku prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo urejati Uredba (EU) 2020/1783.
- (41) Ta uredba se ne bi smela uporabljati za uporabo videokonferenc ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo v civilnih in gospodarskih zadevah, pri katerih je taka uporaba že predvidena v pravnih aktih iz Priloge I, ali v zadevah brez čezmejnih posledic. Poleg tega se ta uredba ne bi smela uporabljati za uporabo videokonferenc ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo v postopkih notarskih overitev.
- (42) V kazenskih zadevah bi moral biti postopek za začetek in izvedbo narokov prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo urejen s pravom države članice, ki izvaja narok. Državo članico, ki narok izvaja prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo, bi bilo treba šteti kot državo članico, ki je zaprosila za uporabo videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo.
- (43) Pravila iz te uredbe o uporabi videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo za naroke v postopkih pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah se ne bi smela uporabljati za naroke prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo za namene pridobivanja dokazov ali izvedbe sojenja, na podlagi katerega bi se lahko izdala odločba, s katero se ugotovi, ali je osumljena ali obdolžena oseba kriva ali nedolžna. Ta uredba ne bi smela posegati v Direktivo 2014/41/EU, Konvencijo o medsebojni pravni pomoči v kazenskih zadevah med državami članicami Evropske unije ter Okvirni sklep Sveta 2002/465/PNZ⁽²³⁾.

⁽²³⁾ Okvirni sklep Sveta 2002/465/PNZ z dne 13. junija 2002 o skupnih preiskovalnih skupinah (UL L 162, 20.6.2002, str. 1).

- (44) Za zaščito pravice do poštenega sojenja in pravice do obrambe bi morala osumljena, obdolžena ali obsojena oseba oziroma oseba, na katero sklep vpliva, kot je opredeljena v Uredbi (EU) 2018/1805, ki ni osumljena, obdolžena ali obsojena oseba, privoliti v uporabo videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo za narok v postopkih pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah. Pristojni organ bi moral imeti možnost, da odstopa od zahteve po privolitvi osumljene, obdolžene ali obsojene osebe ali osebe, na katero sklep vpliva, le v izjemnih okoliščinah, v katerih je tako odstopanje ustrezno utemeljeno z resnimi grožnjami javni varnosti in javnemu zdravju, za katere se izkaže, da so resnične in takojšnje ali predvidljive. Uporaba izjeme v zvezi s pridobitvijo privolitve v zvezi z videokonferenco bi morala biti omejena na to, kar je potrebno, in v celoti spoštovati Listino Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina). Če se privolitev ne pridobi, bi morala imeti osumljena, obdolžena ali obsojena oseba ali oseba, na katero sklep vpliva, možnost pritožbe v skladu z nacionalnim pravom in ob popolnem spoštovanju Listine.
- (45) Kadar so pravice osumljene, obdolžene ali obsojene osebe kršene v okviru naroka, izvedenega prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo, bi bilo treba zagotoviti dostop do učinkovitega pravnega sredstva v skladu s členom 47 Listine. Dostop do učinkovitega pravnega sredstva bi bilo treba zagotoviti tudi osebam, na katere sklep vpliva, ki niso osumljene, obdolžene ali obsojene osebe, v okviru naroka prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo v postopkih na podlagi Uredbe (EU) 2018/1805.
- (46) Pristojni organi, odgovorni za narok prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo v kazenskih zadevah, bi morali zagotoviti, da je komunikacija med osumljeno, obdolženo ali obsojeno osebo oziroma osebo, na katero sklep vpliva, v postopku na podlagi Uredbe (EU) 2018/1805, in njenim odvetnikom neposredno pred in med narokom zaupna v skladu z veljavnim nacionalnim pravom.
- (47) Kadar je narok prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo organiziran v kazenskih zadevah, bi moral pristojni organ, ki prejme zahtevo za izvedbo takega naroka (v nadaljnjem besedilu: zaproseni pristojni organ), zagotoviti, da ima osumljena, obdolžena ali obsojena oseba ali oseba, na katero sklep vpliva, kot je opredeljena v Uredbi (EU) 2018/1805, vključno z invalidi, dostop do potrebne infrastrukture za uporabo videokonferenc ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo. To bi moralo vključevati odgovornost za zagotovitev dostopa, na primer do prostorov, v katerih bo narok potekal, in do razpoložljive tehnične opreme. Kadar tehnična oprema ni na voljo v prostorih zaprosenega pristojnega organa, bi moral imeti ta organ možnost, da poskrbi za praktične ureditve tako, da narok organizira v prostorih drugega organa za namene izvedbe naroka prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo, če je mogoče, v skladu z nacionalnimi postopki.
- (48) Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁴⁾ vzpostavlja skupni regulativni okvir Unije za priznavanje sredstev elektronske identifikacije in elektronskih storitev zaupanja (v nadaljnjem besedilu: storitve zaupanja e-IDAS), zlasti elektronskih podpisov, elektronskih žigov, časovnih žigov, storitev elektronske dostave in avtentikacije spletišč, za katere je splošno priznано, da imajo enak pravni status kot njihovi fizični ustrezniki. V okviru te uredbe bi se zato za namene digitalne komunikacije morala določiti uporaba storitev zaupanja e-IDAS.
- (49) Kadar mora biti dokument, ki se pošilja v okviru elektronske komunikacije, določene v tej uredbi, opremljen z žigom ali podpisom, bi morali pristojni organi uporabljati kvalificirani elektronski žig oziroma podpis, kot je opredeljen v Uredbi (EU) št. 910/2014, fizične ali pravne osebe pa kvalificirani elektronski podpis oziroma elektronsko identifikacijo. Vendar ta uredba ne bi smela vplivati na formalne zahteve, ki se uporabljajo za dokumente, ki so predloženi v podporo zahtevi in so lahko digitalni izvorniki ali overjene kopije. S to uredbo prav tako ne bi smeli posegati v nacionalno pravo glede pretvorbe dokumentov in v kakršne koli zahteve v zvezi s pristnostjo, točnostjo, zanesljivostjo, verodostojnostjo in ustrezno pravno obliko dokumentov ali informacij, razen glede pogojev v zvezi s komunikacijo z digitalnimi sredstvi, ki so uvedeni s to uredbo.

⁽²⁴⁾ Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (UL L 257, 28.8.2014, str. 73).

- (50) Za namene lažjega plačevanja taks v zadevah s čezmejnimi posledicami, ki spadajo na področje uporabe pravnih aktov Unije v civilnih in gospodarskih zadevah iz Priloge I, bi morala biti tehnična sredstva za elektronsko plačevanje taks skladna s pravili, ki se uporabljajo za dostopnost. Uporaba načinov plačevanja, ki so v splošni uporabi po vsej Uniji, kot so kreditne kartice, debetne kartice, elektronske denarnice in bančna nakazila, bi morala biti mogoča v spletnem okolju in dostopna prek evropske točke elektronskega dostopa.
- (51) Za namene zagotavljanja polnega doseganja ciljev te uredbe ter za uskladitev obstoječih pravnih aktov Unije v civilnih, gospodarskih in kazenskih zadevah s to uredbo je treba s to uredbo spremeniti naslednje pravne akte: uredbe (ES) št. 805/2004 ⁽²⁵⁾, (ES) št. 1896/2006 ⁽²⁶⁾, (ES) št. 861/2007 ⁽²⁷⁾, (EU) št. 606/2013 ⁽²⁸⁾, (EU) št. 655/2014 ⁽²⁹⁾, (EU) 2015/848 in (EU) 2018/1805 Evropskega parlamenta in Sveta. Namen navedenih sprememb je zagotoviti, da komunikacija poteka v skladu s pravili in načeli iz te uredbe. Spremembe direktiv in okvirnih sklepov s področja civilnih, gospodarskih in kazenskih zadev so uvedene z Direktivo (EU) 2023/2843 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁰⁾.
- (52) V skladu z odstavkoma 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ⁽³¹⁾ bi morala Komisija to uredbo ovrednotiti na podlagi informacij, zbranih v okviru posebnih ureditev za spremljanje, tudi s kvantitativno in kvalitativno oceno vsakega od pravnih aktov iz prilog I in II k tej uredbi, da se ocenijo dejanski učinki te uredbe na terenu, zlasti da se preučijo vplivi na uspešnost in učinkovitost digitalizacije čezmejnega pravosodnega sodelovanja in potreba po nadaljnjih ukrepih.
- (53) Referenčna izvedbena programska oprema, ki jo razvije Komisija kot zaledni sistem, bi morala programsko zbirati podatke, potrebne za spremljanje, take podatke pa bi bilo treba poslati Komisiji. Kadar se države članice odločijo, da bodo namesto referenčne izvedbene programske opreme, ki jo razvije Komisija, uporabljale nacionalni sistem informacijske tehnologije, bi lahko bil tak sistem opremljen za programsko zbiranje navedenih podatkov, v takem primeru pa bi bilo treba te podatke poslati Komisiji. Konektor sistema e-CODEX bi lahko bil opremljen tudi s funkcijo, ki omogoča pridobivanje ustreznih statističnih podatkov.
- (54) Kadar podatkov o številu narokov, na katerih je bila uporabljena videokonferenca, ni mogoče zbirati samodejno ter da se omeji dodatno upravno breme zaradi zbiranja podatkov, bi morala vsaka država članica imenovati vsaj eno sodišče ali pristojni organ za namen oblikovanja vzorca za spremljanje. Imenovano sodišče ali pristojni organ bi moral zbirati in Komisiji zagotavljati takšne podatke o svojih narokih, na podlagi katerih bi bilo mogoče oceniti količino podatkov, ki je potrebna za izvedbo vrednotenja te uredbe v posamezni državi članici. Imenovano sodišče ali pristojni organ bi moral biti pristojen za izvajanje narokov prek videokonference v skladu s to uredbo. Na področjih, na katerih se za pristojne organe v smislu te uredbe štejejo drugi organi, ki niso sodišča ali tožilstva, temveč na primer notarji, bi moral biti določeni vzorec za spremljanje reprezentativen tudi za njihovo izvajanje te uredbe.

⁽²⁵⁾ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 805/2004 z dne 21. aprila 2004 o uvedbi evropskega naloga za izvršbo nespornih zahtevkov (UL L 143, 30.4.2004, str. 15).

⁽²⁶⁾ Uredba (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog (UL L 399, 30.12.2006, str. 1).

⁽²⁷⁾ Uredba (ES) št. 861/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o uvedbi evropskega postopka v sporih majhne vrednosti (UL L 199, 31.7.2007, str. 1).

⁽²⁸⁾ Uredba (EU) št. 606/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. junija 2013 o vzajemnem priznavanju zaščitnih ukrepov v civilnih zadevah (UL L 181, 29.6.2013, str. 4).

⁽²⁹⁾ Uredba (EU) št. 655/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o določitvi postopka za evropski nalog za zamrznitev bančnih računov z namenom olajšanja čezmejnje izterjave dolgov v civilnih in gospodarskih zadevah (UL L 189, 27.6.2014, str. 59).

⁽³⁰⁾ Direktiva (EU) 2023/2843 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2023 o spremembi direktiv 2011/99/EU in 2014/41/EU Evropskega parlamenta in Sveta, Direktive Sveta 2003/8/ES ter okvirnih sklepov Sveta 2002/584/PNZ, 2003/577/PNZ, 2005/214/PNZ, 2006/783/PNZ, 2008/909/PNZ, 2008/947/PNZ, 2009/829/PNZ in 2009/948/PNZ glede digitalizacije pravosodnega sodelovanja (UL L, 2023/2843, 27.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2843/oj>).

⁽³¹⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

- (55) Uporaba te uredbe ne bi smela posegati v delitev oblasti in neodvisnost sodstva v državah članicah ter procesne pravice, kot izhajajo iz Listine in prava Unije, na primer iz direktiv o procesnih pravicah, in sicer direktiv 2010/64/EU ⁽³²⁾, 2012/13/EU ⁽³³⁾, 2013/48/EU ⁽³⁴⁾, (EU) 2016/343 ⁽³⁵⁾, (EU) 2016/800 ⁽³⁶⁾ in (EU) 2016/1919 ⁽³⁷⁾ Evropskega parlamenta in Sveta, zlasti pa ne v pravico do tolmačenja, pravico do dostopa do odvetnika, pravico do vpogleda v spis, pravico do brezplačne pravne pomoči in pravico do navzočnosti na sojenju.
- (56) Za obdelavo osebnih podatkov v decentraliziranem sistemu informacijske tehnologije se uporabljajo uredbi (EU) 2016/679 in (EU) 2018/1725 ter Direktiva (EU) 2016/680. V tej uredbi bi bilo treba opredeliti, kdo se šteje za upravljavca osebnih podatkov, da se pojasni odgovornost za obdelavo osebnih podatkov, ki se pošiljajo ali prejmejo prek decentraliziranega sistema informacijske tehnologije. Za ta namen bi bilo treba za vsak subjekt, ki pošilja ali prejema podatke, šteti, da je ločeno opredelil namen in sredstva obdelave osebnih podatkov.
- (57) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe, kar zadeva vzpostavitev decentraliziranega sistema informacijske tehnologije, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁸⁾. Izvedbeni akti bi morali državam članicam omogočiti, da prilagodijo svoje ustrezne nacionalne sisteme informacijske tehnologije za povezavo z decentraliziranim sistemom informacijske tehnologije.
- (58) Ker ciljev te uredbe, zlasti harmonizirane digitalizacije čezmejnega pravosodnega sodelovanja, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, saj med drugim ni možno zagotoviti interoperabilnosti sistemov informacijske tehnologije držav članic ter organov in agencij Unije, temveč se zaradi usklajenega ukrepanja Unije lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (59) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen PEU in Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU), Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (60) V skladu s členoma 1 in 2 ter členom 4a(1) Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen PEU in PDEU, in brez poseganja v člen 4 navedenega protokola Irska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (61) V skladu s členom 42(1) Uredbe (EU) 2018/1725 je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je uradne pripombe podal 25. januarja 2022 –

⁽³²⁾ Direktiva 2010/64/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o pravici do tolmačenja in prevajanja v kazenskih postopkih (UL L 280, 26.10.2010, str. 1).

⁽³³⁾ Direktiva 2012/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o pravici do obveščenosti v kazenskem postopku (UL L 142, 1.6.2012, str. 1).

⁽³⁴⁾ Direktiva 2013/48/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2013 o pravici do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku in v postopkih na podlagi evropskega naloga za prijete ter pravici do obvestitve tretje osebe ob odvzemu prostosti in do komunikacije s tretjimi osebami in konzularnimi organi med odvzemu prostosti (UL L 294, 6.11.2013, str. 1).

⁽³⁵⁾ Direktiva (EU) 2016/343 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o krepitvi nekaterih vidikov domneve nedolžnosti in krepitvi pravice biti navzoč na sojenju v kazenskem postopku (UL L 65, 11.3.2016, str. 1).

⁽³⁶⁾ Direktiva (EU) 2016/800 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o procesnih jamstvih za otroke, ki so osumljene ali obdolžene osebe v kazenskem postopku (UL L 132, 21.5.2016, str. 1).

⁽³⁷⁾ Direktiva (EU) 2016/1919 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2016 o brezplačni pravni pomoči za osumljene in obdolžene osebe v kazenskem postopku ter za zahtevane osebe v postopku na podlagi evropskega naloga za prijete (UL L 297, 4.11.2016, str. 1).

⁽³⁸⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta uredba vzpostavlja enotni pravni okvir za uporabo elektronske komunikacije med pristojnimi organi v postopkih pravosodnega sodelovanja v civilnih, gospodarskih in kazenskih zadevah ter za uporabo elektronske komunikacije med fizičnimi ali pravnimi osebami in pristojnimi organi v sodnih postopkih v civilnih in gospodarskih zadevah.

Poleg tega določa pravila o:

- (a) uporabi videokonferenc ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo za namene, ki ne vključujejo pridobivanja dokazov na podlagi Uredbe (EU) 2020/1783;
- (b) uporabi elektronskih podpisov in elektronskih žigov;
- (c) pravnih učinkih elektronskih dokumentov;
- (d) elektronskem plačilu taks.

2. Ta uredba se uporablja za elektronsko komunikacijo v postopkih pravosodnega sodelovanja v civilnih, gospodarskih in kazenskih zadevah, kot je določeno v členih 3 in 4, ter naroke prek videokonference ali drugih sredstev tehnologije za komunikacijo na daljavo v civilnih, gospodarskih in kazenskih zadevah, kot je določeno v členih 5 in 6.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „pristojni organ“ pomeni sodišče, državno tožilstvo, osrednji organ in druge pristojne organe, kot so opredeljeni in imenovani ali predmet priglasitve v skladu s pravnimi akti iz prilog I in II, ter organe in agencije Unije, ki so udeleženi v postopkih pravosodnega sodelovanja v skladu s pravnimi akti iz Priloge II; za namene člena 5 „pristojni organ“ pomeni tudi sodišče ali drug organ, ki je na podlagi prava Unije ali nacionalnega prava pristojen za izvajanje narokov prek videokonferenc ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo v civilnih in gospodarskih zadevah; za namene člena 6 „pristojni organ“ pomeni tudi sodišče ali drug organ, ki sodeluje v postopkih, določenih v pravnih aktih iz Priloge II;
- (2) „elektronska komunikacija“ pomeni digitalno izmenjavo informacij prek interneta ali drugega elektronskega komunikacijskega omrežja;
- (3) „decentralizirani sistem informacijske tehnologije“ pomeni omrežje sistemov informacijske tehnologije in interoperabilnih točk dostopa, za katere so odgovorni in ki jih upravljajo posamezne države članice, organi ali agencije Unije, ki omogoča varno in zanesljivo čezmejno izmenjavo informacij;
- (4) „evropska točka elektronskega dostopa“ pomeni portal, ki je dostopen fizičnim in pravnim osebami ali njihovim zastopnikom po vsej Uniji ter je povezan z interoperabilno točko dostopa v okviru decentraliziranega sistema informacijske tehnologije;
- (5) „takse“ pomeni plačila, ki jih zaračunajo pristojni organi v okviru postopkov na podlagi pravnih aktov iz Priloge I;
- (6) „videokonferenca“ pomeni tehnologijo za avdiovizualni prenos, ki omogoča dvosmerno in sočasno komunikacijo slike in zvoka ter tako omogoča vizualno, zvočno in ustno interakcijo.

POGLAVJE II

KOMUNIKACIJA MED PRISTOJNIMI ORGANI

Člen 3

Sredstva komunikacije med pristojnimi organi

1. Komunikacija na podlagi pravnih aktov s seznama iz Priloge I med pristojnimi organi različnih držav članic in na podlagi pravnih aktov iz Priloge II med pristojnimi organi različnih držav članic in med nacionalnim pristojnim organom in organom ali agencijo Unije, vključno z izmenjavo obrazcev, določenih na podlagi navedenih aktov, poteka prek varnega, učinkovitega in zanesljivega decentraliziranega sistema informacijske tehnologije.

2. Vendar lahko pristojni organi opravijo komunikacijo z alternativnimi sredstvi, kadar elektronska komunikacija v skladu z odstavkom 1 ni mogoča zaradi:

- (a) motenj v decentraliziranem sistemu informacijske tehnologije;
- (b) fizične ali tehnične narave gradiva, ki se pošilja, ali
- (c) višje sile.

Za namene prvega pododstavka pristojni organi zagotovijo, da so uporabljena alternativna komunikacijska sredstva najhitrejša in najustrežnejša ter da zagotavljajo varno in zanesljivo izmenjavo informacij.

3. Kadar uporaba decentraliziranega sistema informacijske tehnologije v danih okoliščinah ni primerna, se lahko poleg izjem iz odstavka 2 uporabijo katera koli druga komunikacijska sredstva. Pristojni organi zagotovijo, da izmenjava informacij iz tega odstavka poteka na varen in zanesljiv način.

4. Odstavek 3 se ne uporablja za izmenjavo obrazcev, določenih v pravnih aktih iz prilog I in II.

Kadar so pristojni organi iz različnih držav članic navzoči na isti lokaciji v državi članici, da bi prisostvovali izvajanju postopkov pravosodnega sodelovanja na podlagi pravnih aktov iz Priloge II, lahko obrazce izmenjajo z drugimi ustreznimi sredstvi, če je to potrebno zaradi nujnosti zadeve. Pristojni organi zagotovijo, da izmenjava obrazcev iz tega pododstavka poteka na varen in zanesljiv način.

5. Ta člen ne posega v postopkovne določbe prava Unije in nacionalnega prava, ki se uporabljajo za dopustnost dokumentov, z izjemo zahtev v zvezi s komunikacijskimi sredstvi.

6. Vsaka država članica se lahko odloči za uporabo decentraliziranega sistema informacijske tehnologije za komunikacijo med svojimi nacionalnimi organi v primerih, ki spadajo na področje uporabe pravnih aktov iz Priloge I ali II.

7. Organi ali agencije Unije se lahko odločijo za uporabo decentraliziranega sistema informacijske tehnologije za komunikacijo znotraj organa ali agencije v primerih, ki spadajo na področje uporabe pravnih aktov iz Priloge II.

POGLAVJE III

KOMUNIKACIJA MED FIZIČNIMI ALI PRAVNIMI OSEBAMI IN PRISTOJNIMI ORGANI V CIVILNIH IN GOSPODARSKIH ZADEVAH

Člen 4

Evropska točka elektronskega dostopa

1. Evropska točka elektronskega dostopa se vzpostavi na evropskem portalu e-pravosodje.
2. Evropska točka elektronskega dostopa se lahko uporablja za elektronsko komunikacijo med fizičnimi ali pravnimi osebami ali njihovimi zastopniki in pristojnimi organi v naslednjih primerih:
 - (a) v postopkih iz uredb (ES) št. 1896/2006, (ES) št. 861/2007 in (EU) št. 655/2014;
 - (b) v postopkih iz Uredbe (ES) št. 805/2004;
 - (c) v postopkih za priznanje, razglasitev izvršljivosti ali zavrnitev priznanja iz uredb (EU) št. 650/2012, (EU) št. 1215/2012 ⁽³⁹⁾ in (EU) št. 606/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter uredb Sveta (ES) št. 4/2009, (EU) 2016/1103 ⁽⁴⁰⁾, (EU) 2016/1104 ⁽⁴¹⁾ in (EU) 2019/1111;
 - (d) v postopkih v zvezi z izdajo, popravkom in umikom:
 - (i) izvlečkov iz Uredbe (ES) št. 4/2009,
 - (ii) evropskega potrdila o dedovanju in dokazil iz Uredbe (EU) št. 650/2012,
 - (iii) potrdil iz Uredbe (EU) št. 1215/2012,
 - (iv) potrdil iz Uredbe (EU) št. 606/2013,
 - (v) dokazil iz Uredbe (EU) 2016/1103,
 - (vi) dokazil iz Uredbe (EU) 2016/1104,
 - (vii) potrdil iz Uredbe (EU) 2019/1111;
 - (e) pri prijavi terjatve s strani tujega upnika v postopku v primeru insolventnosti na podlagi člena 53 Uredbe (EU) 2015/848;
 - (f) pri komunikaciji med fizičnimi ali pravnimi osebami ali njihovimi zastopniki in osrednjimi organi na podlagi Uredbe (ES) št. 4/2009 in Uredbe (EU) 2019/1111 ali pristojnimi organi na podlagi poglavja IV Direktive 2003/8/ES.
3. Komisija je odgovorna za tehnično upravljanje, razvoj, dostop, vzdrževanje in varnost evropske točke elektronskega dostopa ter za zagotavljanje tehnične podpore uporabnikom. Komisija uporabnikom zagotavlja brezplačno tehnično podporo.
4. Evropska točka elektronskega dostopa razpolaga z informacijami o pravici fizičnih in pravnih oseb do pravne pomoči, tudi v čezmejnih postopkih. Omogoča tudi, da v njihovem imenu nastopajo zastopniki. Evropska točka elektronskega dostopa omogoča fizičnim in pravnim osebam ali njihovim zastopnikom, da v primerih iz odstavka 2 vlagajo zahtevke in zahteve, pošiljajo in prejemajo procesno pomembne informacije ter komunicirajo s pristojnimi organi oziroma da se jim vročajo sodna ali izvensodna pisanja.

⁽³⁹⁾ Uredba (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL L 351, 20.12.2012, str. 1).

⁽⁴⁰⁾ Uredba Sveta (EU) 2016/1103 z dne 24. junija 2016 o izvajanju okrepljenega sodelovanja na področju pristojnosti, prava, ki se uporablja, ter priznavanja in izvrševanja odločb na področju premoženjskih razmerij med zakoncema (UL L 183, 8.7.2016, str. 1).

⁽⁴¹⁾ Uredba Sveta (EU) 2016/1104 z dne 24. junija 2016 o izvajanju okrepljenega sodelovanja na področju pristojnosti, prava, ki se uporablja, ter priznavanja in izvrševanja odločb na področju premoženjskopravnih posledic registriranih partnerskih skupnosti (UL L 183, 8.7.2016, str. 30).

Komunikacija prek evropske točke elektronskega dostopa izpolnjuje zahteve prava Unije in nacionalnega prava zadevne države članice, zlasti glede oblike, jezika in zastopanja.

5. Pristojni organi sprejmejo komunikacijo prek evropske točke elektronskega dostopa v primerih iz odstavka 2.
6. Pristojni organi komunicirajo s fizičnimi ali pravnimi osebami ali njihovimi zastopniki v primerih iz odstavka 2 in jim lahko vročijo pisanja prek evropske točke elektronskega dostopa, le kadar je zadevna fizična ali pravna oseba ali njen zastopnik predhodno izrecno privolil v uporabo tega komunikacijskega sredstva ali načina vročanja. Vsak primer privolitve je specifičen za postopek, v katerem je dana, in se poda ločeno za namene komuniciranja in vročanja pisanj. Kadar namerava fizična ali pravna oseba na lastno pobudo uporabljati evropsko točko elektronskega dostopa za komunikacijo v postopkih, lahko svojo privolitev navede v prvotni komunikaciji.
7. Evropska točka elektronskega dostopa zagotavlja identifikacijo uporabnikov.

POGLAVJE IV

IZVEDBA NAROKA PREK VIDEOKONFERENCE ALI DRUGE TEHNOLOGIJE ZA KOMUNIKACIJO NA DALJAVO

Člen 5

Udeležba na naroku prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo v civilnih in gospodarskih zadevah

1. Brez poseganja v posebne določbe, ki urejajo uporabo videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo v postopkih iz uredb (ES) št. 861/2007, (EU) št. 655/2014 in (EU) 2020/1783, ter na zahtevo stranke ali njenega zastopnika ali, kadar je tako določeno na podlagi nacionalnega prava, na lastno pobudo v postopkih v civilnih in gospodarskih zadevah, v katerih se ena od strank ali njen zastopnik nahaja v drugi državi članici, pristojni organ odloči o udeležbi strank in njihovih zastopnikov na naroku prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo, in sicer na podlagi:
 - (a) razpoložljivosti take tehnologije;
 - (b) mnenja strank v postopku o uporabi take tehnologije ter
 - (c) ustreznosti uporabe take tehnologije v posebnih okoliščinah primera.
2. Pristojni organ, ki vodi narok, zagotovi, da imajo stranke in njihovi zastopniki, vključno z invalidi, dostop do videokonference za narok.
3. Kadar so v nacionalnem pravu države članice, v kateri poteka postopek, določena pravila o snemanju narokov, se ista pravila uporabljajo tudi za naroke prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo. Država članica, v kateri poteka postopek, sprejme ustrezne ukrepe v skladu z nacionalnim pravom, s katerimi zagotovi varno izvedbo in shranjevanje takih posnetkov in prepreči njihovo javno razširjanje.
4. Brez poseganja v odstavke 1, 2 in 3 je postopek za izvajanje narokov prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo urejen z nacionalnim pravom države članice, ki izvaja narok.

Člen 6

Izvedba naroka prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo v kazenskih zadevah

1. Ta člen se uporablja v postopkih na podlagi naslednjih pravnih aktov:

- (a) Okvirnega sklepa Sveta 2002/584/PNZ ⁽⁴²⁾, zlasti člena 18(1), točka (a), Okvirnega sklepa;
- (b) Okvirnega sklepa 2008/909/PNZ, zlasti člena 6(3) Okvirnega sklepa;
- (c) Okvirnega sklepa 2008/947/PNZ, zlasti člena 17(4) Okvirnega sklepa;
- (d) Okvirnega sklepa 2009/829/PNZ, zlasti člena 19(4) Okvirnega sklepa;
- (e) Direktive 2011/99/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴³⁾, zlasti člena 6(4) Direktive;
- (f) Uredbe (EU) 2018/1805, zlasti člena 33(1) Uredbe.

2. Kadar pristojni organ države članice zahteva (v nadaljnjem besedilu: pristojni organ prosilec) zaslišanje osumljene, obdolžene ali obsojene osebe ali osebe, na katero sklep vpliva, kot je opredeljena v členu 2, točka 10, Uredbe (EU) 2018/1805, ki ni osumljena, obdolžena ali obsojena oseba, ki se nahaja v drugi državi članici v okviru postopka na podlagi pravnih aktov iz odstavka 1 tega člena, pristojni organ te druge države članice (v nadaljnjem besedilu: zaproseni pristojni organ) dovoli njeno udeležbo na naroku prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo, pod pogojem, da:

- (a) posebne okoliščine zadeve upravičujejo uporabo take tehnologije ter
- (b) je osumljena, obdolžena ali obsojena oseba ali oseba, na katero sklep vpliva, privolila v uporabo videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo za ta narok v skladu z zahtevami iz drugega, tretjega in četrtega pododstavka tega odstavka.

Osumljena ali obdolžena oseba se lahko pred privolitvijo v uporabo videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo posvetuje z odvetnikom v skladu z Direktivo 2013/48/EU. Pristojni organi osebi, ki jo je treba zaslišati, pred privolitvijo zagotovijo informacije o postopku za izvedbo naroka prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo ter o njenih procesnih pravicah, vključno s pravico do tolmačenja in pravico do dostopa do odvetnika.

Privolitev se da prostovoljno in nedvoumno, pristojni organ prosilec pa to privolitev preveri pred začetkom takega naroka. Preverjanje privolitve se vpiše v zapisnik naroka v skladu z nacionalnim pravom države članice, ki zahteva takšno izvedbo naroka.

Brez poseganja v načelo poštenega sojenja in pravico do pravnega sredstva po nacionalnem procesnem pravu se lahko pristojni organ odloči, da ne bo zahteval privolitve oseb iz točke (b) prvega pododstavka tega odstavka, kadar osebna udeležba na naroku predstavlja resno grožnjo javni varnosti ali javnemu zdravju, ki se izkaže za resnično in takojšnjo ali predvidljivo.

3. Zaprošeni pristojni organ zagotovi, da imajo osebe iz odstavka 2, vključno z invalidi, dostop do potrebne infrastrukture za uporabo videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo.

4. Ta člen ne posega v druge pravne akte Unije, ki omogočajo uporabo videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo v kazenskih zadevah.

5. Zaupnost komunikacije med osumljeno, obdolženo ali obsojeno osebo ali osebo, na katero sklep vpliva, in njenim odvetnikom pred in med narokom, ki se izvede prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo, se zagotovi v skladu z veljavnim nacionalnim pravom.

⁽⁴²⁾ Okvirni sklep Sveta 2002/584/JHA z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijete in postopkih predaje med državami članicami (UL L 190, 18.7.2002, str. 1).

⁽⁴³⁾ Direktiva 2011/99/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o evropski odredbi o zaščiti (UL L 338, 21.12.2011, str. 2).

6. Pred zaslišanjem otroka prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo se pravočasno obvestijo nosilci starševske odgovornosti, kot so opredeljeni v členu 3, točka 2, Direktive (EU) 2016/800, ali druga ustrežna odrasla oseba iz člena 5(2) navedene direktive. Pri odločanju o tem, ali naj se otrok zasliši prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo, pristojni organ upošteva otrokovo korist.

7. Kadar nacionalno pravo države članice določa pravila o snemanju narokov v nacionalnih zadevah, se ista pravila uporabljajo za naroke, ki se izvajajo prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo v čezmejnih zadevah. Država članica, ki zahteva takšno izvedbo naroka, sprejme ustrezne ukrepe v skladu z nacionalnim pravom, s katerimi zagotovi varno izvedbo in shranjevanje takih posnetkov in prepreči njihovo javno razširjanje.

8. Osumljena, obdolžena ali obsojena oseba ali oseba, na katero sklep vpliva, ima v primeru kršitve zahtev ali jamstev iz tega člena možnost, da uveljavlja učinkovito pravno sredstvo v skladu z nacionalnim pravom in ob polnem spoštovanju Listine.

9. Brez poseganja v odstavke 1 do 8 postopek za izvajanje narokov prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo ureja nacionalno pravo države članice, ki zahteva takšno izvedbo naroka. Pristojni organ prosilec in pristojni zaproseni organ se dogovorita o praktičnih ureditvah glede naroka.

POGLAVJE V

STORITVE ZAUPANJA, PRAVNI UČINKI ELEKTRONSKIH DOKUMENTOV IN ELEKTRONSKO PLAČILO TAKS

Člen 7

Elektronski podpisi in elektronski žigi

1. Za elektronsko komunikacijo na podlagi te uredbe se uporablja splošni pravni okvir za uporabo storitev zaupanja iz Uredbe (EU) št. 910/2014.

2. Kadar mora biti dokument, ki se pošilja v okviru elektronske komunikacije iz člena 3 te uredbe, opremljen z žigom ali podpisom v skladu s pravnimi akti iz prilog I in II k tej uredbi, se v dokumentu uporabi kvalificirani elektronski žig ali kvalificirani elektronski podpis, kot je opredeljen v Uredbi (EU) št. 910/2014.

3. Kadar mora biti dokument, ki se pošilja v okviru elektronske komunikacije v primerih iz člena 4(2) te uredbe, opremljen s podpisom osebe, ki pošilja dokument, ta oseba izpolni to zahtevo z:

- (a) elektronsko identifikacijo na visoki ravni zanesljivosti, kot je določeno v členu 8(2), točka (c), Uredbe (EU) št. 910/2014, ali
- (b) kvalificiranim elektronskim podpisom, kot je opredeljen v členu 3, točka 12, Uredbe (EU) št. 910/2014.

Člen 8

Pravni učinki elektronskih dokumentov

Dokumentom, ki se pošiljajo v okviru elektronske komunikacije, se v povezavi s čezmejnimi sodnimi postopki na podlagi pravnih aktov iz prilog I in II ne sme odreči pravni učinek oziroma se ne smejo šteti za nedopustne zgolj zato, ker so v elektronski obliki.

Člen 9

Elektronsko plačilo taks

- 1. Države članice omogočijo elektronsko plačilo taks, tudi iz držav članic, ki niso država članica pristojnega organa.
- 2. Tehnična sredstva za elektronsko plačilo taks so skladna z veljavnimi pravili o dostopnosti. Kadar razpoložljiva sredstva elektronskega plačila taks to omogočajo, so dostopna prek evropske točke elektronskega dostopa.

POGLAVJE VI

POSTOPKOVNE DOLOČBE IN VREDNOTENJE

Člen 10

Izvedbeni akti, ki jih sprejme Komisija

1. Komisija sprejme izvedbene akte o decentraliziranem sistemu informacijske tehnologije iz člena 3(1) te uredbe in evropski točki elektronskega dostopa iz člena 4(1) te uredbe, v katerih določi:

- (a) tehnične specifikacije o načinih komunikacije z elektronskimi sredstvi za namene decentraliziranega sistema informacijske tehnologije;
- (b) tehnične specifikacije komunikacijskih protokolov;
- (c) cilje informacijske varnosti in ustrezne tehnične ukrepe, ki zagotavljajo minimalne standarde informacijske varnosti in visoko stopnjo kibernetične varnosti za obdelavo in sporočanje informacij v okviru decentraliziranega sistema informacijske tehnologije;
- (d) minimalne cilje glede razpoložljivosti in morebitne povezane tehnične zahteve za storitve, ki jih zagotavlja decentralizirani sistem informacijske tehnologije;
- (e) digitalne postopkovne standarde, kot so opredeljeni v členu 3, točka 9, Uredbe (EU) 2022/850;
- (f) časovni raspored izvajanja, v katerem so med drugim določeni datumi razpoložljivosti referenčne izvedbene programske opreme iz člena 12 te uredbe, njena namestitvev s strani pristojnih organov in po potrebi dokončanje prilagoditev nacionalnih sistemov informacijske tehnologije, potrebnih za zagotavljanje skladnosti z zahtevami iz točk (a) do (e) tega odstavka, ter
- (g) tehnične specifikacije za evropsko točko elektronskega dostopa, vključno s sredstvi, ki se uporabljajo za elektronsko identifikacijo uporabnika na visoki ravni zanesljivosti, kot je določeno v členu 8(2), točka (c), Uredbe (EU) št. 910/2014, ter obdobje hrambe informacij in dokumentov.

2. Izvedbeni akti iz odstavka 1 tega člena se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 15(2).

3. Izvedbeni akti iz odstavka 1 tega člena se sprejmejo do:

- (a) 17. januarja 2026 za pravne akte iz točk 3 in 4 Priloge I ter pravne akte iz točk 1, 10 in 11 Priloge II;
- (b) 17. januarja 2027 za pravne akte iz točk 1, 8, 9 in 10 Priloge I ter pravne akte iz točk 5 in 9 Priloge II;
- (c) 17. januarja 2028 za pravne akte iz točk 6, 11 in 12 Priloge I ter pravne akte iz točk 2, 3, 4 in 8 Priloge II ter
- (d) 17. januarja 2029 za pravne akte iz točk 2, 5, 7 in 13 Priloge I ter pravne akte iz točk 6 in 7 Priloge II.

Člen 11

Usposabljanje

1. Države članice zagotovijo, da je zadevnim delavcem v pravosodju in pristojnim organom na voljo potrebno usposabljanje za učinkovito uporabo decentraliziranega sistema informacijske tehnologije ter za ustrezno uporabo videokonferenc ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo. Države članice brez poseganja v neodvisnost sodstva in razlike v organizaciji sodstva v Uniji ter ob ustreznem upoštevanju neodvisnosti pravnega poklica spodbujajo takšno usposabljanje sodnikov, tožilcev in drugih delavcev v pravosodju.

2. Komisija zagotovi, da je usposabljanje delavcev v pravosodju glede učinkovite uporabe decentraliziranega sistema informacijske tehnologije med prednostnimi nalogami usposabljanja, ki jih podpirajo ustrezni finančni programi Unije.

3. Države članice spodbujajo organe k izmenjavi primerov dobre prakse v zvezi z videokonferencami, da bi se zmanjšali stroški in povečala učinkovitost.
4. Komisija obvesti države članice o možnosti, da zaprosijo za nepovratna sredstva v podporo dejavnostim iz odstavkov 1 in 3 na podlagi zadevnih programov financiranja Unije.

Člen 12

Referenčna izvedbena programska oprema

1. Komisija je odgovorna za izdelavo, dostopnost, razvoj in vzdrževanje referenčne izvedbene programske opreme, za katero se lahko države članice odločijo, da jo uporabljajo kot svoj zaledni sistem namesto nacionalnega sistema informacijske tehnologije. Izdelava, razvoj in vzdrževanje referenčne izvedbene programske opreme se financirajo iz splošnega proračuna Unije.
2. Komisija referenčno izvedbeno programsko opremo brezplačno zagotovi in vzdržuje ter zanjo zagotavlja podporo.
3. Referenčna izvedbena programska oprema ponuja skupni vmesnik za komunikacijo z drugimi nacionalnimi sistemi informacijske tehnologije.

Člen 13

Stroški decentraliziranega sistema informacijske tehnologije, evropske točke elektronskega dostopa in nacionalnih sistemov informacijske tehnologije

1. Vsaka država članica ali subjekt, ki upravlja odobreno dostopovno točko e-CODEX, kot je opredeljen v členu 3, točka 4, Uredbe (EU) 2022/850, krije stroške namestitve, delovanja in vzdrževanja dostopovnih točk decentraliziranega sistema informacijske tehnologije, za katere je odgovoren.
2. Vsaka država članica ali subjekt, ki upravlja odobreno dostopovno točko e-CODEX, kot je opredeljen v členu 3, točka 4, Uredbe (EU) 2022/850, krije stroške vzpostavitve in prilagoditve svojih zadevnih nacionalnih ali, kadar je to ustrezno, drugih sistemov informacijske tehnologije, da bi bili interoperabilni z dostopnimi točkami, ter krije stroške upravljanja, delovanja in vzdrževanja teh sistemov.
3. Komisija obvesti države članice o možnosti, da zaprosijo za nepovratna sredstva v podporo dejavnostim iz odstavkov 1 in 2 na podlagi zadevnih programov financiranja Unije.
4. Organi in agencije Unije krijejo stroške namestitve, delovanja in vzdrževanja komponent decentraliziranega sistema informacijske tehnologije, za katere so odgovorne.
5. Organi in agencije Unije krijejo stroške vzpostavitve in prilagoditve svojih sistemov vodenja zadev, da bi bili interoperabilni s točkami dostopa, ter stroške upravljanja, delovanja in vzdrževanja teh sistemov.
6. Komisija krije vse stroške v zvezi z evropsko točko elektronskega dostopa.

Člen 14

Varstvo poslanih informacij

1. Pristojni organ se šteje za upravljavca v smislu uredb (EU) 2016/679 in (EU) 2018/1725 ali Direktive (EU) 2016/680 v zvezi z obdelavo osebnih podatkov, poslanih ali prejetih prek decentraliziranega sistema informacijske tehnologije.
2. Komisija se šteje za upravljavca v smislu Uredbe (EU) 2018/1725 v zvezi z obdelavo osebnih podatkov prek evropske točke elektronskega dostopa.
3. Pristojni organi zagotovijo, da za informacije, ki se v okviru čezmejnih sodnih postopkov pošiljajo drugemu pristojnemu organu in se na podlagi prava države članice, iz katere se pošiljajo, štejejo za zaupne, veljajo pravila o zaupnosti, ki jih določata pravo Unije in nacionalno pravo države članice, v katero se pošiljajo.

Člen 15

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 16

Spremljanje in ocenjevanje

1. Komisija štiri leta od datuma začetka veljavnosti izvedbenih aktov iz člena 10(3), točka (d), in nato vsakih pet let oceni to uredbo ter Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, oprto na informacije, ki so ji jih zagotovile države članice oziroma jih je zbrala sama. V poročilo vključi tudi oceno učinka elektronske komunikacije na načelo enakosti orožij v kontekstu čezmejnih civilnih in kazenskih postopkov. Komisija oceni zlasti uporabo člena 5. Na podlagi te ocene po potrebi predloži zakonodajni predlog, ki države članice zavezuje, da dajo na voljo videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo, določa ustrezno tehnologijo in standarde interoperabilnosti ter vzpostavlja pravosodno sodelovanje, da se strankam v postopku zagotovi dostop do infrastrukture, potrebne za uporabo videokonferenc ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo v prostorih pristojnih organov v državi članici, v kateri se stranka nahaja.
2. Razen če se na podlagi drugih pravnih aktov Unije uporablja enakovreden postopek uradnega obveščanja, države članice Komisiji vsako leto zagotovijo naslednje informacije, pomembne za oceno delovanja in uporabe te uredbe:
 - (a) tri leta od datuma začetka veljavnosti vsakega izvedbenega akta iz člena 10(3): stroški, nastali zaradi vzpostavitve ali prilagoditve njihovih zadevnih nacionalnih sistemov informacijske tehnologije, da bi postali interoperabilni s točkami dostopa;
 - (b) tri leta od datuma začetka veljavnosti vsakega izvedbenega akta iz člena 10(3), točka (b): trajanje sodnih postopkov na prvi stopnji od datuma, ko pristojni organ prejme vlogo, do izdaje odločbe na podlagi pravnih aktov iz točk 3, 4 in 9 Priloge I, kadar so take informacije na voljo;
 - (c) tri leta od datumu začetka veljavnosti vsakega izvedbenega akta iz člena 10(3): potrebni čas za pošiljanje informacij o odločitvi o priznanju in izvršitvi sodbe ali sodne odločbe ali, če to ni ustrezno, za pošiljanje informacij o rezultatih izvršitve take sodbe ali sodne odločbe na podlagi pravnih aktov iz točk 1 do 7 ter 9 do 11 Priloge II, združenih glede na ustrezne pravne akte, kadar je na voljo;
 - (d) tri leta od datuma začetka veljavnosti vsakega izvedbenega akta iz člena 10(3): število zahtev, poslanih prek decentraliziranega sistema informacijske tehnologije v skladu s členom 3(1) in (2), kadar so take informacije voljo.
3. Vsaka država članica za namen oblikovanja vzorca imenuje enega ali več pristojnih organov za zbiranje podatkov o številu narokov, ki so jih opravili ti organi prek videokonferenc ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo v skladu s členoma 5 in 6. Ti podatki se Komisiji predložijo od 2. maja 2026.
4. Referenčna izvedbena programska oprema in nacionalni zaledni sistem, kadar je opremljen za tako nalogo, programsko zbirata podatke iz odstavka 2, točke (b), (c) in (d), ter jih vsako leto pošljeta Komisiji.
5. Države članice si po najboljših močeh prizadevajo za zbiranje podatkov iz odstavka 2, točke (b), (c) in (d).

Člen 17

Informacije, ki se sporočijo Komisiji

1. Države članice do 17. julija 2024 Komisiji sporočijo naslednje informacije z namenom, da se dajo na voljo prek evropskega portala e-pravosodje:

- (a) podrobnosti o nacionalnih portalih informacijske tehnologije, kadar je ustrezno;
- (b) opis nacionalnih predpisov in postopkov v zvezi z videokonferencami v skladu s členoma 5 in 6;
- (c) informacije o predpisanih taksah;
- (d) podrobnosti o načinih elektronskega plačevanja taks v čezmejnih zadevah;
- (e) informacije o organih, ki so pristojni na podlagi pravnih aktov iz prilog I in II, kadar Komisija o njih še ni bila uradno obveščena v skladu z navedenimi pravnimi akti.

Države članice Komisiji brez odlašanja sporočijo vse spremembe v zvezi z informacijami iz prvega pododstavka.

2. Države članice uradno obvestijo Komisijo, če lahko začnejo uporabljati člen 5 ali 6 ali če lahko decentralizirani sistem informacijske tehnologije v njih deluje prej, kot se zahteva s to uredbo. Komisija da take informacije na voljo v elektronski obliki, zlasti prek evropskega portala e-pravosodje.

POGLAVJE VII

SPREMEMBE PRAVNIH AKTOV NA PODROČJU PRAVOSODNEGA SODELOVANJA V CIVILNIH IN GOSPODARSKIH ZADEVAH

Člen 18

Sprememba Uredbe (ES) št. 805/2004

V členu 13(1) Uredbe (ES) št. 805/2004 se doda naslednja točka:

„(e) z elektronskim načinom vročanja iz členov 19 in 19a Uredbe (EU) 2020/1784 Evropskega parlamenta in Sveta (*).“

(*) Uredba (EU) 2020/1784 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2020 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah (vročanje pisanj) (UL L 405, 2.12.2020, str. 40).“

Člen 19

Spremembe Uredbe (ES) št. 1896/2006

Uredba (ES) št. 1896/2006 se spremeni:

(1) v členu 7 se odstavek 5 nadomesti z naslednjim:

„5. Vloga se predloži z uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev iz člena 4 Uredbe (EU) 2023/2844 Evropskega parlamenta in Sveta (*), v papirni obliki ali prek kakršnih koli drugih komunikacijskih sredstev, tudi elektronskih, ki so sprejemljiva za državo članico izvora in dostopna sodišču izvora.“

(*) Uredba (EU) 2023/2844 Evropskega parlamenta z dne 13. decembra 2023 in Sveta o digitalizaciji pravosodnega sodelovanja in dostopa do sodnega varstva v čezmejnih civilnih, gospodarskih in kazenskih zadevah ter o spremembi nekaterih aktov s področja pravosodnega sodelovanja (UL L, 2023/2844, 27.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj>).“;

(2) v členu 7(6) se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Vlogo podpiše tožeča stranka ali, kadar je primerno, zastopnik tožeče stranke. Kadar se vloga v skladu z odstavkom 5 tega člena predloži v elektronski obliki, jo je treba podpisati v skladu s členom 7(3) Uredbe (EU) 2023/2844. Elektronski podpis se prizna v državi članici izvora in v zvezi z njim se ne sme zahtevati izpolnjevanje dodatnih pogojev.“;

(3) v členu 13 se doda naslednji odstavek:

„Evropski plačilni nalog se toženi stranki lahko vroči z elektronskim načinom vročanja iz členov 19 in 19a Uredbe (EU) 2020/1784 Evropskega parlamenta in Sveta (*).“

(*) Uredba (EU) 2020/1784 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2020 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah (vročanje pisanj) (UL L 405, 2.12.2020, str. 40).“;

(4) člen 16 se spremeni:

(a) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Ugovor se predloži z uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev iz člena 4 Uredbe (EU) 2023/2844, v papirni obliki ali prek kakršnih koli drugih komunikacijskih sredstev, tudi elektronskih, ki so sprejemljiva za državo članico izvora in dostopna sodišču izvora.“;

(b) v odstavku 5 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Ugovor podpiše tožena stranka ali, kadar je primerno, zastopnik tožene stranke. Kadar se ugovor v skladu z odstavkom 4 tega člena predloži v elektronski obliki, je treba ugovor podpisati v skladu s členom 7(3) Uredbe (EU) 2023/2844. Elektronski podpis se prizna v državi članici izvora in v zvezi z njim se ne sme zahtevati izpolnjevanje dodatnih pogojev.“.

Člen 20

Spremembe Uredbe (ES) št. 861/2007

Uredba (ES) št. 861/2007 se spremeni:

(1) v členu 4 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Tožeča stranka začne evropski postopek v sporih majhne vrednosti z izpolnitvijo standardnega obrazca zahtevka A iz Priloge I k tej uredbi, ki ga vloži neposredno pri pristojnem sodišču, po pošti, z uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev iz člena 4 Uredbe (EU) 2023/2844 Evropskega parlamenta in Sveta (*) ali s katerim koli drugim načinom sporočanja, kot je telefaks ali elektronska pošta, ki je sprejemljiv v državi članici, kjer se postopek začne. Obrazec zahtevka vključuje opis dokazil v podporo zahtevku, po potrebi pa so mu priložene ustrezne dokazne listine.“

(*) Uredba (EU) 2023/2844 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2023. o digitalizaciji pravosodnega sodelovanja in dostopa do sodnega varstva v čezmejnih civilnih, gospodarskih in kazenskih zadevah ter o spremembi nekaterih aktov s področja pravosodnega sodelovanja (UL L, 2023/2844, 27.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj>).“;

(2) v členu 13(1) se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) po pošti.“;

(3) v členu 13(1) se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) z elektronskim načinom vročanja iz členov 19 in 19a Uredbe (EU) 2020/1784 Evropskega parlamenta in Sveta (*) ali

(*) Uredba (EU) 2020/1784 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2020 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah (vročanje pisanj) (UL L 405, 2.12.2020, str. 40).“;

(4) v členu 13(1) se doda naslednja točka:

„(c) prek evropske točke elektronskega dostopa, vzpostavljene na podlagi člena 4(1) Uredbe (EU) 2023/2844, pod pogojem, da je naslovnik dal predhodno izrecno soglasje za uporabo teh sredstev za vročanje pisanj v zadevnem postopku v sporu majhne vrednosti.“;

(5) v členu 13 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Vse sporočanje, ki ni navedeno v odstavku 1, med sodiščem in strankami ali drugimi osebami, ki so udeležene v postopku, se pošilja:

(a) elektronsko s potrdilom o prejemu, kadar je takšen način tehnično razpoložljiv in dopusten v skladu s procesnimi pravili države članice, v kateri teče zadevni evropski postopek v sporu majhne vrednosti, pod pogojem, da se zadevna stranka ali oseba s takšnim načinom sporočanja strinja vnaprej ali je – na podlagi procesnih pravil države članice, v kateri ima ta stranka ali oseba stalno ali običajno prebivališče – pravno obvezana, da ga sprejme, ali

(b) z uporabo elektronskih sredstev sporočanja iz člena 4 Uredbe (EU) 2023/2844.“;

(6) v členu 15a se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Države članice zagotovijo, da lahko stranke sodne takse plačajo elektronsko z uporabo sredstev za plačila na daljavo, ki strankam omogočajo izvedbo plačila tudi iz države članice, ki ni država članica, v kateri je sodišče, v skladu s členom 9 Uredbe (EU) 2023/2844.“.

Člen 21

Spremembe Uredbe (EU) št. 606/2013

Uredba (EU) št. 606/2013 se spremeni:

(1) v členu 8(2) se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Kadar oseba, ki povzroča tveganje, prebiva v državi članici izvora, se uradno obvestilo opravi v skladu s pravom te države članice. Kadar prebiva v državi članici, ki ni država članica izvora, se uradno obvestilo opravi s priporočenim pismom s potrdilom o prejemu ali na enakovreden način ali z elektronskim načinom vročanja, določenim v členih 19 in 19a Uredbe (EU) 2020/1784 Evropskega parlamenta in Sveta (*). Kadar prebiva v tretji državi, se uradno obvestilo opravi s priporočenim pismom s potrdilom o prejemu ali na enakovreden način.“.

(*) Uredba (EU) 2020/1784 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2020 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah (vročanje pisanj) (UL L 405, 2.12.2020, str. 40).“;

(2) v členu 11(4) se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Kadar oseba, ki povzroča tveganje, prebiva v zaproseni državi članici, se uradno obvestilo opravi v skladu s pravom te države članice. Kadar prebiva v državi članici, ki ni zaprosena država članica, se uradno obvestilo opravi s priporočenim pismom s potrdilom o prejemu ali na enakovreden način ali z elektronskim načinom vročanja, določenim v členih 19 in 19a Uredbe (EU) 2020/1784. Kadar prebiva v tretji državi, se uradno obvestilo opravi s priporočenim pismom s potrdilom o prejemu ali na enakovreden način.“.

Člen 22

Spremembe Uredbe (EU) št. 655/2014

Uredba (EU) št. 655/2014 se spremeni:

(1) v členu 8 se odstavek 4 nadomesti z naslednjim:

„4. Vloga in spremni dokumenti se lahko predložijo prek katerega koli komunikacijskega sredstva, tudi elektronskega, ki je skladno s postopkovnimi pravili države članice, v kateri se vloži vloga, ali z uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev iz člena 4 Uredbe (EU) 2023/2844 Evropskega parlamenta in Sveta (*).

(*) Uredba (EU) 2023/2844 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2023 o digitalizaciji pravosodnega sodelovanja in dostopa do sodnega varstva v čezmejnih civilnih, gospodarskih in kazenskih zadevah ter o spremembi nekaterih aktov s področja pravosodnega sodelovanja (UL L, 2023/2844, 27.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj>).“;

(2) v členu 17 se odstavek 5 nadomesti z naslednjim:

„5. Upnik je obveščen o odločitvi o vlogi v skladu s postopkom, ki je v pravu države članice izvora določen za enakovredne nacionalne naloge, ali z uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev iz člena 4 Uredbe (EU) 2023/2844.“;

(3) člen 29 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 29

Posredovanje dokumentov

1. Kadar ta uredba predvideva posredovanje dokumentov v skladu s tem členom, se to opravi v skladu z Uredbo (EU) 2023/2844, kar zadeva komuniciranje med organi, ali na kakršen koli ustrezen način, kadar gre za komuniciranje upnikov, pod pogojem, da je vsebina prejetega dokumenta resnična in istovetna vsebini poslanega dokumenta in so vse informacije, ki so v njem vsebovane, jasno berljive.

2. Sodišče ali organ, ki je prejel dokumente v skladu z odstavkom 1 tega člena, do konca delovnega dne po dnevu prejema pošlje:

(a) organu, ki je posredoval dokumente, potrdilo o prejemu v skladu s členom 3 Uredbe (EU) 2023/2844 ali

(b) upniku ali banki, ki je posredovala dokumente, potrdilo o prejemu na najhitrejši možen način.

Sodišče ali organ, ki je prejel dokumente v skladu z odstavkom 1 tega člena, uporabi standardni obrazec za potrdilo o prejemu, ki je določen v izvedbenih aktih, sprejetih v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 52(2).“;

(4) člen 36 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Vloga za pravno sredstvo na podlagi člena 33, 34 ali 35 se vloži na obrazcu za odobritev pravnega sredstva, pripravljenem na podlagi izvedbenih aktov, sprejetih v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 52(2).

Vloga se lahko vloži kadar koli in predloži z uporabo:

(a) katerega koli komunikacijskega sredstva, tudi elektronskega, ki je skladno s postopkovnimi pravili države članice, v kateri se vloži vloga; ali

(b) elektronskih komunikacijskih sredstev iz člena 4 Uredbe (EU) 2023/2844.“;

(b) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Kadar vloge ni vložil dolžnik na podlagi točke (a) člena 34(1) ali na podlagi člena 35(3), se odločitev o vlogi sprejme po tem, ko sta obe stranki dobili priložnost, da predstavita svoje argumente, tudi z ustreznimi sredstvi komunikacijske tehnologije, ki so na voljo in sprejemljiva na podlagi nacionalnega prava vsake zadevne države članice ali z uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev na podlagi Uredbe (EU) 2023/2844.“.

Člen 23

Spremembe Uredbe (EU) 2015/848

Uredba (EU) 2015/848 se spremeni:

(1) v členu 42(3) se prvi stavek nadomesti z naslednjim:

„Sodelovanje iz odstavka 1 tega člena se izvaja v skladu s členom 3 Uredbe (EU) 2023/2844 Evropskega parlamenta in Sveta (*).“

(*) Uredba (EU) 2023/2844 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2023 o digitalizaciji pravosodnega sodelovanja in dostopa do sodnega varstva v čezmejnih civilnih, gospodarskih in kazenskih zadevah ter o spremembi nekaterih aktov s področja pravosodnega sodelovanja (UL L, 2023/2844, 27.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj>).“;

(2) člen 53 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 53

Pravica do prijave terjatve

Vsak tuji upnik lahko prijavi terjatve v postopku v primeru insolventnosti s katerimi koli sredstvi obveščanja, ki so sprejemljiva na podlagi prava države, v kateri se postopek uvede, ali z uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev iz člena 4 Uredbe (EU) 2023/2844.

Zastopanost prek odvetnika ali drugega pravnega strokovnjaka le zaradi prijave terjatev ni obvezna.“;

(3) v členu 57(3) se prvi stavek nadomesti z naslednjim:

„Sodelovanje iz odstavka 1 tega člena se izvaja v skladu s členom 3 Uredbe (EU) 2023/2844.“.

Člen 24

Spremembe Uredbe (EU) 2020/1784

Uredba (EU) 2020/1784 se spremeni:

(1) v členu 12 se odstavek 7 nadomesti z naslednjim:

„7. Za namene odstavkov 1 in 2 diplomatski predstavniki ali konzularni funkcionarji v primerih, kadar se pisanje vroča v skladu s členom 17, in organ ali oseba v primerih, kadar se pisanje vroča v skladu s členom 18, 19, 19a ali 20, seznanijo naslovnika, da lahko zavrne sprejem pisanja in da mora tem predstavnikom ali funkcionarjem, organu oziroma osebi poslati obrazec L iz Priloge I ali pisno izjavo o zavrnitvi.“;

(2) v členu 13 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. Ta člen se uporablja tudi za načine pošiljanja in vročanja sodnih pisanj iz oddelka 2 z izjemo člena 19a.“;

(3) vstavi se naslednji člen:

„Člen 19a

Elektronsko vročanje prek evropske točke elektronskega dostopa

1. Vročanje sodnih pisanj se lahko opravi neposredno osebi, ki ima znan naslov za vročanje v drugi državi članici, prek evropske točke elektronskega dostopa, vzpostavljene na podlagi člena 4(1) Uredbe (EU) 2023/2844 Evropskega parlamenta in Sveta (*), pod pogojem, da je naslovnik dal predhodno izrecno soglasje za uporabo tega elektronskega načina vročanja pisanj med zadevnim sodnim postopkom.

2. Naslovnik potrdi prejem pisanja s potrdilom o prejemu, vključno z datumom prejema. Datum vročitve pisanj je datum, naveden v potrdilu o prejemu. Enako pravilo velja v primeru vročitve zavrnjenega pisanja, ki se opravi v skladu s členom 12(5).

(*) Uredba (EU) 2023/2844 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2023 o digitalizaciji pravosodnega sodelovanja in dostopa do sodnega varstva v čezmejnih civilnih, gospodarskih in kazenskih zadevah ter o spremembi nekaterih aktov s področja pravosodnega sodelovanja (UL L, 2023/2844, 27.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj>).“;

(4) v členu 37 se doda naslednji odstavek:

„3. Člen 19a se uporablja od prvega dne meseca, ki sledi obdobju dveh let od datuma začetka veljavnosti izvedbenih aktov iz člena 10(3), točka (a), Uredbe (EU) 2023/2844.“.

POGLAVJE VIII

SPREMEMBE PRAVNIH AKTOV NA PODROČJU PRAVOSODNEGA SODELOVANJA V KAZENSKIH ZADEVAH

Člen 25

Spremembe Uredbe (EU) 2018/1805

Uredba (EU) 2018/1805 se spremeni:

(1) v členu 4 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Sklep o začasnem zavarovanju se posreduje s potrdilom o začasnem zavarovanju. Organ izdajatelj potrdilo o začasnem zavarovanju iz člena 6 posreduje neposredno izvršitvenemu organu oziroma, kadar je ustrezno, osrednjemu organu iz člena 24(2).“;

(2) v členu 7 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Izvršitveni organ poroča organu izdajatelju o izvršitvi sklepa o začasnem zavarovanju, vključno z opisom začasno zavarovanega premoženja in, kadar je na voljo, oceno njegove vrednosti. To poročanje se izvede brez nepotrebnega odlašanja, potem ko je bil izvršitveni organ obveščen o izvršitvi sklepa o začasnem zavarovanju.“;

(3) v členu 8 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. Morebitna odločitev o nepriznanju ali neizvršitvi sklepa o začasnem zavarovanju se sprejme nemudoma in se takoj sporoči organu izdajatelju.“;

(4) v členu 9 se odstavek 4 nadomesti z naslednjim:

„4. Izvršitveni organ odločitev o priznanju in izvršitvi sklepa o začasnem zavarovanju nemudoma sporoči organu izdajatelju.“;

(5) v členu 10 se odstavka 2 in 3 nadomestita z naslednjim:

„2. Izvršitveni organ takoj obvesti organ izdajatelj o odlogu izvršitve sklepa o začasnem zavarovanju, pri čemer navede razloge za odlog in, kadar je mogoče, predvideno trajanje odloga.

3. Ko ni več razlogov za odlog, izvršitveni organ takoj sprejme potrebne ukrepe za izvršitev sklepa o začasnem zavarovanju, in o tem obvesti organ izdajatelj.“;

(6) v členu 12 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Izvršitveni organ lahko ob upoštevanju okoliščin primera organu izdajatelju predloži obrazloženo zahtevo, da omeji obdobje začasnega zavarovanja premoženja. Taka zahteva se skupaj z vsemi relevantnimi dokazili posreduje neposredno organu izdajatelju. Organ izdajatelj pri obravnavi take zahteve upošteva vse interese, tudi interese izvršitvenega organa. Organ izdajatelj se na zahtevo odzove čim prej. Če se organ izdajatelj ne strinja z omejitvijo, o razlogih za to obvesti izvršitveni organ. V tem primeru ostane premoženje začasno zavarovano v skladu z odstavkom 1. Če se organ izdajatelj ne odzove v šestih tednih od prejema zahteve, izvršitveni organ ni več obvezan, da izvrši sklep o začasnem zavarovanju.“;

(7) v členu 14 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Sklep o odvzemu se posreduje s potrdilom o odvzemu. Organ izdajatelj potrdilo o odvzemu iz člena 17 posreduje neposredno izvršitvenemu organu oziroma, kadar je ustrezno, osrednjemu organu iz člena 24(2).“;

(8) v členu 16(3) se uvodno besedilo nadomesti z naslednjim:

„Organ izdajatelj takoj obvesti izvršitveni organ, kadar:“;

(9) v členu 18 se odstavek 6 nadomesti z naslednjim:

„6. Izvršitveni organ takoj po zaključku izvršitve sklepa o odvzemu organ izdajatelj obvesti o izidu izvršitve.“;

(10) v členu 19 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. Morebitna odločitev o nepriznanju ali neizvršitvi sklepa o odvzemu se sprejme nemudoma in se o tem takoj uradno obvesti organ izdajatelj.“;

(11) v členu 20 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Izvršitveni organ odločitev o priznanju in izvršitvi sklepa o odvzemu nemudoma sporoči organu izdajatelju.“;

(12) v členu 21 se odstavka 3 in 4 nadomestita z naslednjim:

„3. Izvršitveni organ nemudoma obvesti organ izdajatelj o odlogu izvršitve sklepa o odvzemu, pri čemer navede razloge za odlog in, kadar je mogoče, predvideno trajanje odloga.

4. Ko ni več razlogov za odlog, izvršitveni organ nemudoma sprejme potrebne ukrepe za izvršitev sklepa o odvzemu in o tem obvesti organ izdajatelj.“;

(13) v členu 25:

(a) naslov se nadomesti z naslednjim:

„Komunikacijska sredstva“;

(b) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Z izjemo komunikacije iz člena 8(2) in (4), člena 9(5), člena 19(2), člena 20(4) in člena 29(3) uradna komunikacija na podlagi te uredbe med organom izdajateljem in izvršitvenim organom poteka v skladu s členom 3 Uredbe (EU) 2023/2844 Evropskega parlamenta in Sveta (*).

2. Kadar je država članica imenovala osrednji organ, se odstavek 1 uporablja tudi za uradno komunikacijo z osrednjim organom druge države članice.
3. Organ izdajatelj in izvršitveni organ se po potrebi med seboj nemudoma posvetujeta, da bi zagotovila učinkovito uporabo te uredbe, pri čemer uporabita katera koli ustrezna komunikacijska sredstva.

(*) Uredba (EU) 2023/2844 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2023 o digitalizaciji pravosodnega sodelovanja in dostopa do sodnega varstva v čezmejnih civilnih, gospodarskih in kazenskih zadevah ter o spremembi nekaterih aktov s področja pravosodnega sodelovanja (UL L, 2023/2844, 27.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj>).“;

(14) v členu 27 se odstavek 2 in 3 nadomestita z naslednjim:

„2. Organ izdajatelj takoj obvesti izvršitveni organ o umiku sklepa o začasnem zavarovanju ali sklepa o odvzemu ter o kakršni koli odločitvi ali ukrepu, zaradi katerega je sklep o začasnem zavarovanju ali sklep o odvzemu umaknjen.

3. Izvršitveni organ preneha z izvršitvijo sklepa o začasnem zavarovanju ali sklepa o odvzemu, takoj ko prejme obvestilo organa izdajatelja v skladu z odstavkom 2, kolikor izvršitev še ni končana. Izvršitveni organ brez nepotrebnega odlašanja pošlje potrdilo o prenehanju državi izdajateljici.“;

(15) v členu 31(2) se tretji pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Posvetovanja ali vsaj rezultati teh posvetovanj se zabeležijo.“.

POGLAVJE IX

KONČNE DOLOČBE

Člen 26

Začetek veljavnosti in uporaba

1. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
2. Uporablja se od 1. maja 2025.
3. Vendar se člena 3 in 4 uporabljata od prvega dne meseca, ki sledi obdobju dveh let od datuma začetka veljavnosti ustreznih izvedbenih aktov iz člena 10(3) o vzpostavitvi decentraliziranega sistema informacijske tehnologije za vsak pravni akt naveden v prilogah I in II.
4. Člena 3 in 4 se uporabljata za postopke, ki se začnejo z dnem iz odstavka 3 tega člena.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Strasbourgu, 13. decembra 2023

Za Evropski parlament
predsednica
R. METSOLA

Za Svet
predsednik
P. NAVARRO RÍOS

PRILOGA I

Pravni akti na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih in gospodarskih zadevah

- (1) Direktiva Sveta 2003/8/ES z dne 27. januarja 2003 o izboljšanju dostopa do pravnega varstva v čezmejnih sporih z uvedbo minimalnih skupnih pravil v zvezi s pravno pomočjo pri takih sporih.
- (2) Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 805/2004 z dne 21. aprila 2004 o uvedbi evropskega naloga za izvršbo nespornih zahtevkov.
- (3) Uredba (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog.
- (4) Uredba (ES) št. 861/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o uvedbi evropskega postopka v sporih majhne vrednosti.
- (5) Uredba Sveta (ES) št. 4/2009 z dne 18. decembra 2008 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživninskih zadevah.
- (6) Uredba (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju.
- (7) Uredba (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (prenovitev)
- (8) Uredba (EU) št. 606/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. junija 2013 o vzajemnem priznavanju zaščitnih ukrepov v civilnih zadevah.
- (9) Uredba (EU) št. 655/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o določitvi postopka za evropski nalog za zamrznitev bančnih računov z namenom olajšanja čezmejne izterjave dolgov v civilnih in gospodarskih zadevah.
- (10) Uredba (EU) 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o postopkih v primeru insolventnosti.
- (11) Uredba Sveta (EU) 2016/1103 z dne 24. junija 2016 o izvajanju okrepljenega sodelovanja na področju pristojnosti, prava, ki se uporablja, ter priznavanja in izvrševanja odločb na področju premoženjskih razmerij med zakoncema.
- (12) Uredba Sveta (EU) 2016/1104 z dne 24. junija 2016 o izvajanju okrepljenega sodelovanja na področju pristojnosti, prava, ki se uporablja, ter priznavanja in izvrševanja odločb na področju premoženjskopравnih posledic registriranih partnerskih skupnosti.
- (13) Uredba Sveta (EU) 2019/1111 z dne 25. junija 2019 o pristojnosti, priznavanju in izvrševanju odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o mednarodnem protipravnem odvzemu otrok.

—

PRILOGA II

Pravni akti na področju pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah

- (1) Okvirni sklep Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijete in postopkih predaje med državami članicami.
- (2) Okvirni sklep Sveta 2003/577/PNZ z dne 22. julija 2003 o izvrševanju sklepov o zasegu premoženja ali dokazov v Evropski uniji ⁽¹⁾.
- (3) Okvirni sklep Sveta 2005/214/PNZ z dne 24. februarja 2005 o uporabi načela vzajemnega priznavanja denarnih kazni.
- (4) Okvirni sklep Sveta 2006/783/PNZ z dne 6. oktobra 2006 o uporabi načela vzajemnega priznavanja odredb o zaplembi.
- (5) Okvirni sklep Sveta 2008/909/PNZ z dne 27. novembra 2008 o uporabi načela vzajemnega priznavanja sodb v kazenskih zadevah, s katerimi so izrečene zaporne kazni ali ukrepi, ki vključujejo odvzem prostosti, za namen njihovega izvrševanja v Evropski uniji.
- (6) Okvirni sklep Sveta 2008/947/PNZ z dne 27. novembra 2008 o uporabi načela vzajemnega priznavanja sodb in pogojnih odločb zaradi zagotavljanja nadzorstva nad spremljevalnimi ukrepi in alternativnimi sankcijami.
- (7) Okvirni sklep Sveta 2009/829/PNZ z dne 23. oktobra 2009 o uporabi načela vzajemnega priznavanja odločb o nadzornih ukrepih med državami članicami Evropske unije kot alternativni začasemu priporu.
- (8) Okvirni sklep Sveta 2009/948/PNZ z dne 30. novembra 2009 o preprečevanju in reševanju sporov o izvajanju pristojnosti v kazenskih postopkih ⁽²⁾.
- (9) Direktiva 2011/99/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o evropski odredbi o zaščiti.
- (10) Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2014/41/EU z dne 3. aprila 2014 o evropskem preiskovalnem nalogu v kazenskih zadevah.
- (11) Uredba (EU) 2018/1805 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o vzajemnem priznavanju sklepov o začasem zavarovanju in sklepov o odvzemu.

⁽¹⁾ UL L 196, 2.8.2003, str. 45.

⁽²⁾ UL L 328, 15.12.2009, str. 42.